Dispozita kalimtare

Neni 89

(1)Dispozitat e këtij ligji në lidhje me detyrimet e lejuara që përdoren për qëllime të instrumentit për ndarje të brendshme, nivelin e kërkuar të normës minimale të mjeteve të veta dhe detyrimeve të lejuara dhe fshirjen dhe konvertimin e instrumenteve kapitale përkatëse dhe detyrimeve të lejuara do të zbatohen për të gjitha detyrimet e lejuara të lindura pas datës së hyrjes në fuqi të këtij ligji, si dhe të detyrimeve të lejuara që kanë ndodhur para hyrjes në fuqi të këtij ligji nëse pas hyrjes në fuqi të këtij ligji ka ndoshur ndryshim në kushtet e tyre kontraktuese që mundëson zbatimin e dispozitave të këtij neni.

(2)Dispozitat e nenit 34, paragrafi (2), pika 1) dhe paragrafi (6) të këtij ligji do të fillojnë të zbatohen nga dita e anëtarësimit të Republikës së Maqedonisë së Veriut në Bashkimin Evropian.

Dispozita përfundimtare

Neni 90

Ky ligj hyn në fuqi tetë ditë pas botimit në Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë së Veriut dhe do të fillojë të zbatohet brenda 24 muajve nga hyrja në fuqi e këtij ligji.

3650.

Врз основа на членот 75, ставови 1 и 2 од Уставот на Република Северна Македонија, претседателот на Република Северна Македонија и претседателот на Собранието на Република Северна Македонија, издаваат

У К А З
ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА СИСТЕМОТ ЗА ПРОЦЕНКА НА ЛИЦА СО ПОПРЕЧЕНОСТ

Се прогласува Законот за системот за проценка на лицата со попреченост,

што Собранието на Република Северна Македонија го донесе на седницата одржана на 3 октомври 2023 година.

Бр.08-4885/1
3 октомври 2023 година
Скопје

Претседател на Република
Северна Македонија,
Стево Пендаровски, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Северна Македонија,
м-р **Talat Xhaferi,** с.р.

З А К О Н
ЗА СИСТЕМОТ ЗА ПРОЦЕНКА НА ЛИЦА СО ПОПРЕЧЕНОСТ

ПРВ ДЕЛ
ОПШТИ ОДРЕДБИ

Предмет на уредување

Член 1

Со овој закон се уредува системот за проценка на лицата со попреченост, воспоставувањето и организацијата на задачите на Централното координативно тело за проценка на лица со попреченост и работите што ги врши, изворите на финансирање на системот за проценка на лицата со попреченост, условите и постапката за лиценцирање на лицата кои вршат проценка, условите и постапката за сертифицирање обучувачи кои спроведуваат обуки за вршење проценка, вршењето на проценката на лицата со попреченост и издавањето наод и мислење и потврда за лице со попреченост, надоместоците, трошоците и партиципацијата во системот за проценка на лица со попреченост, воспоставувањето и водењето на регистарот на лицата кои вршат проценка и на регистарот на лица со попреченост, воспоставувањето и администрирањето на информацискиот систем за проценка на лицата со попреченост, како и други прашања од значење за системот за проценка на лица со попреченост.

Поим за проценка и лице со попреченост

Член 2

Проценка на попреченоста, на нивото на преостанатата работна способност и на потребната поддршка на лицето во смисла на овој закон, претставува утврдување попреченост како долготрајна телесна, интелектуална, ментална или сетилна оневозможеност на лице, што во интеракција со различните општествени бариери може да го спречи неговото целосно и ефективно учество во општеството на еднаква основа со другите граѓани (во натамошниот текст: проценка на попреченост).

Права и услуги за кои се врши проценка

Член 3

(1) Проценката на попреченост се врши заради остварување права и услуги на децата и лицата со попреченост утврдени во Законот за социјалната заштита, Законот за заштита на децата, Законот за основното образование, Законот за средното образование, Законот за пензиското и инвалидското осигурување, Законот за работните односи, Законот за вработување на инвалидни лица, Законот за правата на воените инвалиди, на членовите на нивните семејства и на членовите на семејствата на паднатите борци и Законот за посебните права на учесниците во мировните операции и операциите за колективна одбрана надвор од територијата на Република Македонија и на членовите на нивните семејства.

(2) Проценката на попреченост се врши и заради остварување права и услуги на лицата со попреченост ако со овој или со друг закон е утврдено дека правата и услугите се остваруваат врз основа на наодите и мислењата издадени согласно со овој закон.

Начела на кои се заснова системот за проценка на попреченост

Член 4

Начелата на кои се заснова системот за проценка на лица со попреченост, се:

1. еднаков третман и недискриминација;
2. индивидуализација на барателите на проценка на попреченост;
3. заштита на приватноста и обезбедување доверливост на податоците;
4. почитување на интегритетот и правата на барателот на проценка на попреченост;
5. самостојност и независност на лицата кои вршат проценка за утврдување на попреченост при вршењето на проценката;
6. стручност во вршењето на проценката согласно со единствена методологија за проценка на попреченост, правилата на науката и струката и етичките норми;
7. сеопфатност преку вршење единствена проценка од една комисија заради утврдување попреченост и користење на издадениот наод и мислење во сите постапки во кои лицето со попреченост остварува право и/или услуга;

8. поголема достапност на комисиите за проценка до барателите на проценка на попреченост и

9. дигитализација на постапката за утврдување попреченост, од поднесување на барањето до уписот на лицето во регистарот на лица со попреченост.

ВТОР ДЕЛ
ЦЕНТРАЛНО КООРДИНАТИВНО ТЕЛО ЗА ПРОЦЕНКА НА ЛИЦА СО ПОПРЕЧЕНОСТ

Основање и поставеност

Член 5

Заради координиран и унифициран начин на вршење проценка на попреченост како основа за остварување на правата и услугите од прописите наведени во членот 3 од овој закон, се формира Централно координативно тело за проценка на лица со попреченост како организациска единица во Министерството за труд и социјална политика (во натамошниот текст: Телото).

Работи кои ги врши Телото

Член 6

Телото ги врши следниве работи:

1. координација на проценките на попреченост заради утврдување статус на лице со попреченост, а заради остварување на правата и услугите од прописите наведени во членот 3 од овој закон;

2. водење регистар на лица со попреченост;

3. водење на постапката за лиценцирање стручни лица кои вршат проценка, вклучително и организирање обуки и стручни испити;

4. водење регистар на стручни лица кои вршат проценка;

5. водење на постапката за сертифицирање обучувачи, вклучително и организирање на обуки;

6. водење евиденција на обучувачи;

7. воспоставување и управување со Информациски систем за проценка на лица со попреченост;

8. следење на научните, стручните и техничките достигнувања во областите во кои се врши проценка на попреченост, преземање мерки за усовршување на работата, методите на проценка на попреченост и стручно усовршување на стручните лица кои вршат проценка;

9. предлагање мерки за унапредување на системот за проценка на попреченост и

10. вршење и на други работи утврдени со закон.

Извори и начини на финансирање на системот за проценка

Член 7

(1) Средствата за финансирање на системот за проценка на лица со попреченост се обезбедуваат од Буџетот на Република Северна Македонија.

(2) За потребите на системот за проценка на лица со попреченост Министерството за труд и социјална политика (во натамошниот текст: Министерството) може да остварува сопствени приходи, приходи од донации и од други извори утврдени со закон.

(3) Како сопствени приходи на Министерството се сметаат:

1. трошоците што ги покриваат лицата за посета на обука за стручни лица кои вршат проценка и обучувачи и/или за полагање стручен испит и

2. партиципацијата што барателите на проценка ја уплаќаат за вршење прва и втора (конечна) проценка.

Други вклучени институции

Член 8

(1) Лицата кои се вработени во Јавната установа Завод за рехабилитација на деца и младинци – Скопје на работни места за вршење проценка и кои се лиценцирани за вршење проценка согласно со одредбите од овој закон, ја вршат проценката согласно со овој закон.

(2) За работите кои бараат посебна стручност и за чиешто извршување се потребни дополнителни и/или други соодветни профили на стручни лица и опрема кои Министерството или другите вклучени институции во системот за проценка не ги поседуваат, Министерството може да склучи договор или меморандум за соработка со друг државен орган или установа.

ТРЕТ ДЕЛ
ЛИЦЕНЦИРАЊЕ СТРУЧНИ ЛИЦА КОИ ВРШАТ ПРОЦЕНКА

Лица кои може да вршат проценка

Член 9

(1) Проценката ја вршат стручни лица вработени или ангажирани од Министерството кои се претходно лиценцирани според условите и во постапката утврдени со овој закон.

(2) Вештак кој е лиценциран согласно со Законот за вештачење (*) не може да врши проценка на лица со попреченост согласно со овој закон, без претходно да се лиценцира за стручно лице кое врши проценка според условите и во постапката утврдени со овој закон.

(3) Стручните лица ја вршат проценката во име и за сметка на Министерството.

Услови за стекнување лиценца за стручно лице кое врши проценка

Член 10

(1)Со лиценца за стручно лице кое врши проценка може да се стекне лице кое:

1. е државјанин на Република Северна Македонија;

2. со правосилна одлука не му е изречна забрана за вршење професија, дејност или должност сè додека траат последиците од забраната;

3. ги исполнува условите во однос на стручниот (образовниот) профил и годините на соодветно работно искуство од ставот (2) на овој член и

4. положило стручен испит согласно со член 17 од овој закон.

(2) Со лиценца за стручно лице кое врши проценка може да се стекне лице чијшто стручен (образовен) профил е:

1. доктор на медицина – специјалист или

2. доктор по општа медицина кој има најмалку пет години работно искуство во струката и работи во установа која е дел од мрежата на здравствени установи или

3. друго стручно лице: психолог, дипломиран социјален работник, дефектолог/специјален едукатор и рехабилитатор и логопед, кое има најмалку пет години работно искуство во струката.

(3) По исклучок од ставот (1) точка 4. на овој член, со лиценца за стручно лице кое врши проценка без полагање стручен испит може да се стекнат лицата од ставот (2) точки 1. и 2. на овој член, по поднесено барање за лиценца, доставена потребна документација и посетен минимален фонд часови на обуката за методологија за проценка на попреченост пропишани со правилникот од членот 17 став (8) точка 1. од овој закон.

(4) Докторот по општа медицина од ставот (2) точка 2. на овој член, како лиценцирано стручно лице кое врши проценка, може да врши само стручна проверка на барањето за проценка и документацијата согласно со членот 24 од овој закон.

Годишен план за обуки и стручни испити

Член 11

(1) Министерот за труд и социјална политика (во натамошниот текст: министерот), најдоцна до 31 јануари секоја година донесува годишен план за обуки и стручни испити за тековната година, кој се објавува на веб-страницата на Министерството.

(2) Со годишниот план за обуки и стручни испити се определуваат бројот, временскиот распоред и видовите обуки според наставни програми кои Министерството планира да ги спроведе во тековната година, како и бројот и временскиот распоред за полагање на стручниот испит.

Јавен повик за лиценцирање стручни лица кои вршат проценка и за сертифицирање обучувачи

Член 12

(1) Врз основа на годишниот план за обуки и стручни испити, Министерството објавува јавен повик за лиценцирање стручни лица кои вршат проценка и јавен повик за сертифицирање обучувачи.

(2) Јавен повик за лиценцирање стручни лица кои вршат проценка се објавува најмалку еднаш на две години.

(3) Јавен повик за сертифицирање на обучувачи се објавува најмалку еднаш на три години.

(4) Содржината и начинот на објавување на јавниот повик од ставот (1) на овој член, ги пропишува министерот.

Пријава за стекнување лиценца за стручно лице кое врши проценка и сертификат за обучувач

Член 13

(1) На јавниот повик за стекнување лиценца за стручно лице кое врши проценка, односно сертификат за обучувач, може да се пријави секое лице кое ги исполнува условите од членот 10 од овој закон, односно членот 16 од овој закон, со поднесување на пријава до Министерството, кон која ја приложува документацијата потребна да се утврди исполнетоста на условите.

(2) Во пријавата од ставот (1) на овој член задолжително се наведуваат името и презимето на подносителот на пријавата, неговите податоци за контакт (адреса на живеалиште, адреса за електронска пошта и телефонски број), стручен профил и години на работно искуство во струката.

(3) Формата, поблиската содржина и начинот на поднесување на пријавата од ставот (1) на овој член, како и потребната документација, ги пропишува министерот.

Проверка на пријавата и известување на кандидатите

Член 14

(1) Доколку поднесената пријава и документација од членот 13 став (1) од овој закон се комплетни и подносителот на пријавата ги исполнува условите од членот 10 од овој закон, односно членот 16 од овој закон, Министерството го евидентира подносителот на пријавата во листата на кандидати за лиценцирани стручни лица кои вршат проценка, односно сертифицирани обучувачи.

(2) Доколку се утврди дека поднесената пријава и документација од членот 13 став (1) од овој закон се некомплетни, Министерството го известува подносителот на пријавата да ја докомплетира пријавата и документацијата во рок од осум дена од денот на приемот на известувањето.

(3) Ако во дополнителниот рок од ставот (2) на овој член подносителот на пријавата не ги докомплетира пријавата и документацијата, министерот или од него овластен државен службеник со решение ја отфрла пријавата.

(4) Доколку подносителот на пријавата не ги исполнува условите од членот 10 од овој закон, односно членот 16 од овој закон, министерот или од него овластен државен службеник со решение ја одбива пријавата.

(5) Министерството ги известува кандидатите од листата на кандидати за лиценцирани стручни лица кои вршат проценка, односно за сертифицирани обучувачи за терминот за одржување на обуката за лиценцирање стручни лица кои вршат проценка, односно терминот за одржување на обуката за сертифицирање обучувачи.

Програма за обука

Член 15

(1) Обуката се организира според програма за обука која ја донесува министерот.

(2) Програмата за обука ги содржи следниве наставни програми:

1. Програма за обука за стручни лица кои вршат проценка;

2. Програма за усовршување стручни лица кои вршат проценка (за продолжување на важноста на лиценцата за стручно лице кое врши проценка);

3. Програма за обука на обучувачи и

4. Програма за усовршување обучувачи (за продолжување на важноста на сертификатот за обучувач).

(3) Во програмата за обука се предвидува комбинирана форма на спроведување на обуката преку предавања и вежби, со кои на учесниците им се пренесуваат знаења и развиваат вештини за подготовка и вршење проценка на попреченост.

(4) Во програмата за обука се пропишуваат и формата, содржината и начинот на пополнување на евалуацискиот формулар, кој секој учесник на обука го пополнува на крајот од обуката.

Обучувачи

Член 16

(1) Обуката за лиценцирање стручни лица кои вршат проценка и за усовршување стручни лица кои вршат проценка (за продолжување на важноста на лиценците за стручни лица кои вршат проценка) ја спроведуваат сертифицирани обучувачи.

(2) Со сертификат за обучувач може да се стекне лице кое ги исполнува следниве услови:

1. со правосилна одлука да не му е изречна забрана за вршење професија, дејност или должност сè додека траат последиците од забраната;

2. да е доктор на науки од соодветната научна област или да посетува трет циклус универзитетски студии - докторски студии од соодветната научна област или да има положен специјалистички испит по медицина со најмалку пет години работно искуство по положениот специјалистички испит или да е стручно лице: психолог, дипломиран социјален работник, дефектолог/специјален едукатор и рехабилитатор и логопед со најмалку 15 години работно искуство во струката и

3. да има посетено минимален фонд часови предвидени за обука за обучувачи пропишани со правилникот од членот 17 став (8) точка 1. од овој закон.

(3) По исклучок од ставовите (1) и (2) на овој член, за потребите на обуките за обучувачи Министерството може да ангажира странско физичко лице кое е истакнато стручно лице во областите опфатени со програмата за обука.

Стручен испит

Член 17

(1) Стручниот испит се полага заради проверка на потребното стручно знаење од соодветната област за проценка за стекнување лиценца за стручно лице кое врши проценка.

(2) За да може да го полага стручниот испит, кандидатот за стекнување лиценца за стручно лице кое врши проценка е должен да го посети минималниот фонд часови пропишани со правилникот од ставот (8) точка 1. на овој член.

(3) Продолжувањето на важноста на лиценцата за стручно лице кое врши проценка се врши без полагање стручен испит.

(4) За полагање на стручниот испит, кандидатот за стекнување лиценца за стручно лице кое врши проценка ги уплаќа трошоците во износ утврден во тарифникот од членот 33 од овој закон, кој соодветствува на реалните трошоци за организирање и техничко спроведување на испитот.

(5) Стручниот испит се спроведува најмалку двапати годишно од страна на испитна комисија, која ја формира министерот од редот на обучувачите, при што за член на испитната комисија не може да биде назначен обучувач кој учествувал во обуката на лицата кои го полагаат стручниот испит.

(6) Членовите на испитната комисија имаат право на надомест за спроведување на стручниот испит, чијшто износ се утврдува во тарифникот од членот 33 од овој закон и е соодветен на обемот и сложеноста на работата.

(7) Административните работи за потребите на испитната комисија и спроведување на стручниот испит ги врши вработен административен службеник во Министерството, кој води записник за текот на полагањето на стручниот испит, кој се чува трајно.

(8) Министерот со правилник поблиску ги пропишува:

1. начинот на полагање стручен испит за стекнување и за продолжување на лиценцата за стручно лице кое врши проценка, вклучително и минималниот фонд на посетени наставни часови;

2. начинот на работа на испитната комисија;

3. начинот и формата на спроведување на стручниот испит и

4. формата, содржината и начинот на водење на записникот за текот на полагањето на стручниот испит.

Лиценца за стручно лице кое врши проценка и сертификат за обучувач

Член 18

(1) На кандидатите кои го положиле стручниот испит за стручно лице кое врши проценка, министерот им издава лиценца за стручно лице кое врши проценка во рок од осум дена од денот на успешно полагање на испитот.

(2) На кандидатите кои ги исполниле условите за обучувач, министерот им издава сертификат за обучувач во рок од осум дена од денот на завршување на обуката.

(3) На секој сертифициран обучувач му се издава и лиценца за стручно лице кое врши проценка, која е со ист период на важност како и издадениот сертификат за обучувач и со која обучувачот може да врши само ревизија на проценки.

(4) Во лиценцата за стручно лице кое врши проценка, односно во сертификатот за обучувач, се наведуваат името и презимето на стручното лице кое врши проценка, односно на обучувачот, неговиот датум на раѓање и стручен профил.

(5) Лиценцата за стручно лице кое врши проценка е со важност од пет години од денот на нејзиното издавање.

(6) Сертификатот за обучувач е со важност од три години од денот на неговото издавање.

(7) За да ја продолжи важноста на лиценцата, стручното лице кое врши проценка е должно, најдоцна еден месец пред истекот на важноста на лиценцата за стручно лице кое врши проценка, да посети обука за усовршување и да ги уплати трошоците во износ утврден во тарифникот од членот 33 од овој закон, кој соодветствува на реалните трошоци за организирање и техничко спроведување на обуката.

(8) За да ја продолжи важноста на сертификатот, обучувачот е должен најдоцна еден месец пред истекот на важноста на сертификатот за обучувач да посети обука за усовршување и да ги уплати трошоците во износ утврден во тарифникот од членот 33 од овој закон, кој соодветствува на реалните трошоци за организирање и техничко спроведување на обуката.

(9) Формата и поблиската содржина на лиценцата за стручно лице кое врши проценка и на сертификатот за обучувач, ги пропишува министерот.

Престанок на важноста и одземање лиценца и сертификат

Член 19

(1) Министерот донесува решение со кое го констатира престанокот на важноста на лиценцата за стручно лице кое врши проценка, односно на сертификатот за обучувач, во случај:

1. ако стручното лице кое врши проценка, односно обучувачот, сам побара;

2. ако настапи смрт на стручното лице кое врши проценка, односно на обучувачот;

3. на губење на деловната способност на стручното лице кое врши проценка односно на обучувачот или

4. на истек на рокот на важноста на лиценцата, односно на сертификатот, доколку не се продолжи.

(2) Министерот со решение му ја одзема лиценцата на стручното лице кое врши проценка, односно сертификатот на обучувачот, ако:

1. лиценцата, односно сертификатот е издаден/а врз основа на неточни податоци;

2. стручното лице кое врши проценка одбие да изврши проценка петпати во текот на една календарска година, односно обучувачот одбие да спроведе обука двапати по ред;

3. трипати за времетраењето на важноста на лиценцата за стручно лице кое врши проценка, односно сертификатот за обучувач нестручно и несовесно извршил проценка, односно спровел обука, спротивно на правилата на науката, струката и етичките норми;

4. на стручното лице кое врши проценка, односно обучувачот, му е одземена или истечена лиценцата или друг вид овластување ако лиценцата или овластувањето е услов за вршење професија или дејност;

5. со правосилна одлука му е изречена забрана за вршење професија, дејност или должност, за времето додека траат правните последици од изречената забрана и

6. е осуден со правосилна судска одлука за кривично дело на безусловна казна затвор над шест месеци, за времето додека траат правните последици од осудата.

(3) Нестручно и несовесно извршена проценка од ставот (2) точка 3. на овој член, се утврдува врз основа на извршените ревизии на проценки.

(4) Нестручно и несовесно спроведена обука од ставот (2) точка 3. на овој член се утврдува врз основа на пополнетите евалуациски формулари од учесниците на обуката.

(5) Лицето на кое врз основа на ставот (2) точка 2. на овој член му е одземена лиценцата за стручно лице кое врши проценка, односно сертификатот за обучувач, може повторно да поднесе пријава за стекнување лиценца за стручно лице кое врши проценка, односно сертификат за обучувач, на првиот нареден јавен повик за избор на стручни лица кои вршат проценка, односно на обучувачи.

(6) Лицето на кое врз основа на ставот (2) точки 5. и 6. на овој член му е одземена лиценцата за стручно лице кое врши проценка, односно сертификатот за обучувач, може да поднесе пријава за стекнување лиценца за стручно лице кое врши проценка, односно сертификат за обучувач, на првиот нареден јавен повик за избор на стручни лица кои вршат проценка, односно на обучувачи, по престанокот на правните последици од изречената забрана, односно осуда.

(7) Против решението од ставот (2) на овој член, стручното лице кое врши проценка, односно обучувачот, има право на жалба до Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен. Остварувањето на право на жалба се врши согласно со одредбите од Законот за општата управна постапка.

Регистар на стручни лица кои вршат проценка

Член 20

(1) Податоците од издадените, одземените и продолжените лиценци на стручни лица кои вршат проценка, како и лиценците на стручните лица кои вршат проценка кои престанале да важат, се запишуваат во Регистарот на стручни лица кои вршат проценка, кој го води Министерството.

(2) Регистарот на стручни лица кои вршат проценка, особено ги содржи следниве податоци за стручното лице кое врши проценка:

1. име и презиме;
2. единствен матичен број на граѓанинот;
3. адреса на живеалиште, односно престојувалиште;
4. вид на стручен профил;
5. работно место и назив на работо давачот каде што е вработен и
6. датум на стекнување, продолжување и/или престанок на лиценцата за стручно лице кое врши проценка.

(3) Податоците од Регистарот на стручни лица кои вршат проценка кои се од јавен карактер, се објавуваат на веб-страницата на Министерството.

(4) Министерството ги запишува и редовно ги ажурира податоците за издадените, одземените и продолжените лиценци на стручните лица кои вршат проценка, како и за лиценците на стручните лица кое вршат проценка, кои престанале да важат.

(5) На барање на стручното лице кое врши проценка или на друго засегнато лице и врз основа на податоците од Регистарот на стручни лица кои вршат проценка, министерот издава потврда за стручно лице кое врши проценка.

(6) Формата, поблиската содржина и начинот на водење на Регистарот на стручни лица кои вршат проценка, формата и поблиската содржина на потврдата за стручно лице кое врши проценка, како и податоците од Регистарот на стручни лица кои вршат проценка кои јавно се објавуваат, ги пропишува министерот.

Евиденција на обучувачи

Член 21

(1) За издадените, одземените и продолжените сертификати за обучувачи, како и за сертификатите за обучувачи кои престанале да важат, Министерството води евиденција.

(2) Евиденцијата на обучувачи особено ги содржи следниве податоци за обучувачот:

1. име и презиме;
2. единствен матичен број на граѓанинот;
3. адреса на живеалиште, односно престојувалиште;
4. вид на стручен профил и
5. датум на стекнување, продолжување и/или престанок на сертификатот за обучувач.

(3) Податоците од евиденцијата на обучувачи кои се од јавен карактер се објавуваат на веб-страницата на Министерството.

(4) Формата, поблиската содржина и начинот на водење на евиденцијата од ставот (1) на овој член, како и податоците од евиденцијата кои јавно се објавуваат, ги пропишува министерот.

Надомест за стручни лица кои вршат проценка и обучувачи

Член 22

(1) Стручните лица кои вршат проценка, кои не се вработени во Министерството, Јавната установа Завод за рехабилитација на деца и младинци – Скопје или во друга установа со која Министерството има склучено договор или меморандум за соработка, имаат право на надомест за секоја извршена стручна проверка на комплетноста и валидноста на барањето за проценка и приложената документација и за секоја извршена проценка на попреченост, чијшто износ се утврдува во тарифникот од членот 33 од овој закон и е соодветен на обемот и сложеноста на работата. Исплатата на надомест се врши еднаш месечно до крајот на месецот кој следува по месецот за кој е остварено правото на надомест.

(2) Обучувачот има право на надомест за секоја спроведена обука, чијшто износ се утврдува во тарифникот од членот 33 од овој закон и е соодветен на обемот и сложеноста на работата.

ЧЕТВРТИ ДЕЛ
ВРШЕЊЕ ПРОЦЕНКА ЗА УТВРДУВАЊЕ ЛИЦЕ СО ПОПРЕЧЕНОСТ

Барање за прва проценка

Член 23

(1) Проценката на попреченост започнува со поднесување на барање до Министерството.

(2) Барањето од ставот (1) на овој член го поднесува лицето кое бара да му се утврди попреченост или неговиот законски застапник (во натамошниот текст: барателот).

(3) Барањето од ставот (1) на овој член, во име на барателот и по негова претходна согласност, може да го поднесе и регистриран корисник на Информацискиот систем за проценка на лица со попреченост од членот 36 од овој закон и тоа: избран лекар, доктор-специјалист, социјален работник, друг давател на јавни услуги и/или административен службеник во здравствените, социјалните и образовните установи, кој е вработен во институција во која барателот бара остварување или може да остварува право или услуга.

(4) Барањето од ставот (1) на овој член може да го поднесе и Фондот на пензиското и инвалидското осигурување на Северна Македонија, во случај на примена на меѓународни договори за социјално осигурување.

(5) Во барањето од ставот (1) на овој член се наведуваат податоците за барателот кои се запишуваат во Регистарот на лица со попреченост од членот 34 од овој закон.

(6) Кон барањето од ставот (1) на овој член се поднесува соодветната медицинска, работна и друга документација потребна за утврдување на попреченоста на лицето и која Министерството не може да ја прибави по службена должност од друг надлежен орган.

(7) Барањето од ставот (1) на овој член се поднесува електронски преку Информацискиот систем за проценка на лица со попреченост од членот 36 од овој закон.

(8) По исклучок од ставот (7) на овој член, барањето може да се поднесе во хартиена форма до Министерството, ако:

1. подносител на барањето е барателот или

2. Информацискиот систем од членот 36 од овој закон не е во функција.

(9) Барателот е должен да изврши уплата на партиципација за вршење прва проценка, чијшто износ се утврдува во тарифникот од членот 33 од овој закон, кој соодветствува на реалните трошоци за подготовка и вршење на проценката на попреченост.

(10) По исклучок од ставот (9) на овој член, барателот којшто остварува право на гарантирана минимална помош согласно со Законот за социјалната заштита или е дете до 18 години, како и Фондот на пензиското и инвалидското осигурување на Северна Македонија, не плаќа партиципација за вршење прва проценка на попреченост.

(11) Формата, поблиската содржина и начинот на поднесување на барањето од ставот (1) на овој член и потребната документација, како и начинот на докомплетирање на барањето и документацијата, ги пропишува министерот во согласност со министерот за информатичко општество и администрација.

Проверка на барањето за проценка и документацијата

Член 24

(1) Во рок од три работни дена од денот на приемот на барањето од членот 23 од овој закон, овластен административен службеник од Министерството и стручно лице кое врши проценка, кој е доктор на медицина вработен во Министерството, Јавната установа Завод за рехабилитација на деца и младинци – Скопје, или во установа која е дел од мрежата на здравствени установи и кој е автоматски определен преку Информацискиот систем за проценка на лица со попреченост од членот 36 од овој закон, вршат формално-правна и стручна проверка на комплетноста и валидноста на барањето и приложената документација.

(2) Стручното лице кое врши проценка од ставот (1) на овој член ја презема медицинската документација потребна за утврдување попреченост на лицето од Националниот систем за електронски евиденции во областа на здравството.

(3) Ако по извршената проверка се утврди дека поднесеното барање и документација се комплетни и соодветни, Министерството го известува барателот за терминот за вршење проценка на попреченост, освен кога барањето е поднесено од Фондот на пензиското и инвалидското осигурување на Северна Македонија согласно со членот 23 став (4) од овој закон.

(4) Ако по извршената проверка се утврди дека поднесеното барање и документација се некомплетни и/или несоодветни, Министерството го известува барателот да го комплетира барањето со потребната документација во рок од 90 дена од денот на приемот на известувањето. Во известувањето се даваат упатства за комплетирање на барањето и документацијата.

(5) Ако во рокот од ставот (4) на овој член барателот не го комплетира барањето со потребната документација, барањето се отфрла. Ако барањето и документацијата се комплетирани во рокот од ставот (4) на овој член, со потребните податоци и документација, Министерството постапува согласно со ставот (3) на овој член.

Формирање комисија за проценка

Член 25

(1) За секоја проценка на попреченост, врз основа на претходно внесени критериуми, Информацискиот систем за проценка на лица со попреченост од членот 36 од овој закон, автоматски формира комисија за проценка, составена од три до пет лица од Регистарот на стручни лица кои вршат проценка.

(2) Основни критериуми за формирање комисија за проценка се: примарната медицинска дијагноза и останатите медицински дијагнози на барателот на проценка, неговата возраст, живеалиште, односно престојувалиште и мобилност, како и стручниот профил и достапноста на стручното лице кое врши проценка.

Спречување судир на интереси

Член 26

(1) Пред започнување со проценката на попреченост, секој член на комисијата за проценка потпишува изјава за непостоење судир на интереси.

(2) Одредбите од Законот за спречување на корупцијата и судирот на интереси, се применуваат за утврдување постоење судир на интереси кај членовите на комисијата за проценка.

(3) Членот на комисијата за проценка кај кого пред започнувањето на проценката на попреченост е утврдено постоење судир на интереси, се заменува со друго лице од регистарот на стручни лица кои вршат проценка, избрано автоматски преку Информацискиот систем за проценка на лица со попреченост од членот 36 од овој закон.

Национална методологија за проценка на попреченост

Член 27

(1) Комисијата за проценка ја врши проценката согласно со Националната методологија за проценка на попреченост.

(2) Националната методологија за проценка на попреченост се заснова на меѓународни стандарди и најдобри практики и ги зема предвид различните нивоа и степени на попреченост и возраста на лицата кај кои се утврдува попреченост.

(3) Составен дел на Националната методологија за проценка на попреченост е образецот на наод и мислење од извршена проценка на попреченост.

(4) Националната методологија за проценка на попреченост ја донесува министерот.

Издавање наод и мислење

Член 28

(1) Комисијата за проценка врши единствена медицинско функционална проценка на попреченост, при што како појдовна основа се зема примарната медицинска дијагноза и останатите медицински дијагнози (МКБ-10), како и целокупната медицинска, работна и друга релевантна документација заради утврдување лице со попреченост.

(2) Комисијата за проценка ја врши проценката во присуство на лицето со попреченост, освен кога барател на проценката на попреченост е Фондот на пензиското и инвалидското осигурување на Северна Македонија, согласно со членот 23 став (4) од овој закон.

(3) По извршената проценка на попреченост, комисијата за проценка издава наод и мислење за:

1. непостоење попреченост,
2. попреченост или
3. ризик од попреченост.

(4) Наодот и мислењето од извршената проценка на попреченост му се издава на барателот на проценката во рок од десет дена од денот на извршената проценка.

(5) Доколку одредена извршена проценка на попреченост е избрана да биде предмет на ревизија, рокот за издавање на наодот и мислењето од ставот (4) на овој член, започнува да тече од денот кога комисијата за ревизија го издала заклучокот од членот 31 став (7) точка 1. од овој закон.

(6) На секој наод и мислење од извршената проценка на попреченост се потпишуваат сите членови на комисијата за проценка.

(7) Административните работи за потребите на комисијата за проценка ги врши вработен административен службеник во Министерството, кој подготвува дневен и месечен статистички извештај за извршените проценки на попреченост.

Вршење втора проценка

Член 29

(1) Доколку со наодот и мислењето од извршената проценка не е утврдена попреченост согласно со членот 28 став (3) точка 1. од овој закон или барањето за прва проценка на попреченост е отфрлено поради несоодветност, согласно со членот 24 став (5) од овој закон, барателот има право да поднесе барање за втора проценка во рок од 30 дена од денот на приемот на наодот и мислењето од првата проценка, односно од приемот на известувањето за отфрлање на барањето за прва проценка.

(2) Барањето за втора проценка на попреченост се поднесува до Министерството.

(3) Втората проценка на попреченост ја врши комисија за втора проценка, која Информациskиот систем за проценка на лица со попреченост од членот 36 од овој закон автоматски ја формира и во чиј состав не смеат да членуваат стручни лица кои вршат проценка кои биле во состав на комисијата која ја извршила првата проценка.

(4) Во однос на поднесувањето на барањето за втора проценка на попреченост, партиципацијата за вршење проценка, проверката на барањето и документацијата, формирањето на комисијата за втора проценка и вршењето на проценката и издавањето на наодот и мислењето, соодветно се применуваат одредбите од членовите 23, 24, 25, 26, 27 и 28 од овој закон.

Конечен наод и мислење

Член 30

(1) Наодот и мислењето на комисијата за втора проценка е конечен.

(2) Наодот и мислењето од извршената прва проценка на попреченост ќе се сметаат за конечни ако во рок од 30 дена од денот на приемот на наодот и мислењето барателот не поднесе барање за втора проценка.

(3) Ново барање за проценка на попреченост може да се поднесе по истекот на рокот од една година од денот на издадениот конечен наод и мислење.

(4) По исклучок од ставот (3) на овој член, ново барање може да се поднесе и пред истекот на овој рок доколку со барањето е приложена нова медицинска документација за настанатата промена, односно влошување на здравствената состојба.

(5) Конечниот наод и мислење можат да бидат со:

1. неограничена временска важност во случај кога е утврдена трајна попреченост и

2. ограничена временска важност до датумот за контролна проценка на попреченост, што комисија за проценка ќе го утврди во наодот и мислењето согласно со Националната методологија за проценка на попреченост.

(6) Лицето со попреченост на кое му издадено конечен наод и мислење, може да ги користи правата и услугите од денот на поднесување на барањето за нивно остварување до надлежниот орган, односно од денот на донесувањето на соодветниот акт на надлежниот орган, согласно со закон.

Ревизија на проценки

Член 31

(1) Ревизија на извршената проценка на попреченост се спроведува заради утврдување правилно извршена проверка на поднесеното барање и документацијата за утврдување попреченост и применета методологија од комисијата за прва проценка.

(2) Ревизија на извршената проценка на попреченост врши комисија за ревизија, составена од три стручни лица кои вршат проценка и/или обучувачи кои не учествувале во вршењето на проценките кои се предмет на ревизија.

(3) Комисијата за ревизија врши проверки најмалку четири пати годишно.

(4) Комисијата за ревизија најпрво врши формално – правна проверка на предметот, во смисла на правилно извршена проверка на поднесените барање и документација и закажувањето на термините за проценка на попреченост.

(5) По извршената проверка од ставот (4) на овој член, комисијата за ревизија пристапува кон стручна проверка на извршената проценка на попреченост од комисијата за прва проценка.

(6) Комисијата за ревизија може да изврши и проценка на барателот, ако за тоа се утврди потреба.

(7) Комисијата за ревизија во рок од десет дена од денот на добивање на изготвениот и неиздаден наод и мислење на комисијата за прва проценка:

1. донесува заклучок со кој го потврдува изготвениот и неиздаден наод и мислење на комисијата за прва проценка или

2. издава наод и мислење за попреченост.

Правилник за подготовка и вршење проценка на попреченост

Член 32

Подготвителните работи за вршење на проценката на попреченост, начинот и поблиските критериуми за формирање на комисијата за проценка, начинот на одредување термини и критериумите за определување на местото на вршење на проценката на попреченост, времетраењето на проценката на попреченост, начинот на издавање на наодот и мислењето, формата, содржината и начинот на водење на извештајот за извршените проценки на попреченост, бројот и начинот на избор на извршените проценки на попреченост кои се предмет на ревизија, како и начинот на спроведување на ревизијата, ги пропишува министерот.

ПЕТТИ ДЕЛ
ТАРИФНИК ЗА НАДОМЕСТОЦИ, ТРОШОЦИ И ПАРТИЦИПАЦИЈА

Член 33

Министерот со тарифник ја определува висината на:

1. трошоците за посета на обука за обучувачи;

2. трошоците за полагање стручен испит за стручно лице кое врши проценка;

3. трошоците за посета на обука за стручно усовршување;

4. надомест за членовите на испитната комисија за спроведен стручен испит;

5. надомест за стручните лица кои вршат проценка за стручна проверка на комплетноста и валидноста на барањето и приложената документација и за извршената проценка на попреченост;

6. надомест за обучувачите за спроведена обука и

7. партиципацијата за вршење проценка на попреченост.

ШЕСТИ ДЕЛ
РЕГИСТАР НА ЛИЦА СО ПОПРЕЧЕНОСТ

Воспоставување и содржина на Регистарот на лица со попреченост

Член 34

(1) Доколку со наодот и мислењето е утврдена попреченост, податоците за лицето кај кое е утврдена попреченост и за попреченоста се внесуваат во Регистарот на лица со попреченост, кој го води Министерството.

(2) Регистарот на лица со попреченост се состои од општ и посебен дел.

(3) Во општиот дел на Регистарот на лица со попреченост се внесуваат:

1. основни општи податоци за лицето:

1.1. име и презиме;

1.2. име и презиме на законскиот застапник за малолетни лица и за лица кои немаат или им е одземена деловната способност;

1.3. пол;

1.4. единствен матичен број на граѓанинот (ЕМБГ) или друг единствен идентификациски број;

1.5. единствен број на социјално осигурување од Регистарот за задолжително социјално осигурување;

1.6. единствен здравствен број на осигуреникот (ЕЗБО);

1.7. датум на раѓање;

1.8. место и држава на раѓање;

1.9. адреса на живеалиште;

1.10. општина на живеалиште;

1.11. адреса на престојувалиште;

1.12. општина на престојувалиште;

1.13. државјанство и

1.14. податоци за контакт (телефон и адреса за електронска пошта);

2. дополнителни општи податоци за лицето:

2.1. степен на образование;

2.2. степен на образование на законскиот застапник, доколку лицето со попреченост е малолетно или нема, односно му е одземена деловната способност;

2.3. брачен статус;

2.4. тековен статус (вработен, невработен, дете во образовен процес или пензионер);

2.5. работен однос и

2.6. број на издржувани лица;

3. податоци за стекнување статус „неактивен" на регистрираното лице:

3.1. датум на стекнување статус „неактивен";

3.2. причина за стекнување статус „неактивен" и

3.3. датум на настапување смрт.

(4) Во посебниот дел на Регистарот на лица со попреченост се внесуваат:

1. основни податоци за попреченоста:

1.1. причини што довеле до попреченост;

1.2. медицински дијагнози по МКБ 10 класификација и тоа водечката - примарна дијагноза, други коморбидитетни дијагнози (секундарна, терцијарна дијагноза), со наведување код и опис на секоја дијагноза и

1.3. други релевантни податоци за здравствената состојба на лицето.

2. податоци за претходно користена поддршка, помош, права и услуги:

2.1. користена поддршка и помош базирана на медицински интервенции и

2.2. користени социјални права и услуги (права од детска заштита и образование, права од социјална заштита, права од пензиско и инвалидско осигурување, права на борците и воените инвалиди и социјални услуги).

3. административни податоци за издадениот наод и мислење:

3.1. деловоден број;

3.2. датум на издавање и

3.3. членови на комисијата

4. наоди од извршената проценка на лицето со попреченост:

4.1. наоди поврзани со телесната структура (вредност според Барема скала);

4.2. наоди поврзани со телесните функции и

4.3. наоди поврзани со проценката на учество и активност според Планот за проценка на попреченост на Светската здравствена организација (World Health Organization Disability Assessment Schedule - WHO DAS) и ограничувања на учеството.

5. мислење од спроведената проценка на лицето со попреченост:

5.1. статус на попреченост (лице со попреченост или лице во ризик за попреченост);

5.2. времетраење на попреченоста (трајна или временски ограничена на период - до датум);

5.3. вид на попреченост која се утврдува во зависност од примарната и коморбидитетни дијагнози по МКБ 10 и

5.4. преостаната работна способност (работна способност или работна неспособност – трајна или привремена, општа или делумна, професионална).

6. утврдени и остварени социјални права и услуги:

6.1. листа на утврдени и остварени права и услуги од областите на детска заштита и образование, социјална заштита, пензиско и инвалидско осигурување, права од работен однос и вработување на лица со попреченост, боречки, воени и цивилни инвалидни и социјални услуги;

6.2. податоци за лицето кое го наследува правото, односно лице кое е носител на правото:

- име и презиме на лицето,
- пол,
- единствен матичен број на граѓанинот (ЕМБГ) или друг единствен идентификациски број,
- единствен број на социјално осигурување од Регистарот за задолжително социјално осигурување,
- датум на раѓање,
- место и држава на раѓање,
- адреса на живеалиште
- општина на живеалиште,
- адреса на престојувалиште,
- општина на престојувалиште,
- државјанство и
- податоци за контакт (телефон и адреса за електронска пошта).

6.3. податоци за статусот на правата и услугите на лицето со попреченост (важечки или престанале поради одредена причина).

Начин на водење на Регистарот на лица со попреченост

Член 35

(1) Регистарот на лица со попреченост се води во електронска форма.

(2) Во прилог на Регистарот на лица со попреченост се формира и чува досието на лицето со попреченост, кое содржи:

1. збирка на документи (одлуки, решенија) како доказ за претходно користена поддршка, помош, права и услуги од страна на лицето со попреченост;

2. наоди и мислења во електронска форма – изворна или скенирана и

3. збирка на документи (одлуки, решенија) како доказ за активно користење на правата и услугите од страна на лицето со попреченост или лицето кое го наследува правото, односно лице кое е носител на правото.

(3) Министерството врши ажурирање на Регистарот на лица со попреченост доколку се промени претходно внесен податок кој се однесува на лицето со попреченост, на неговата попреченост или на статусот во утврдените или остварените права.

(4) Лице со попреченост добива статус „неактивно" во Регистарот на лица со попреченост доколку со нов наод и мислење не е утврдена попреченост кај лицето кое претходно било внесено во Регистарот на лица со попреченост или со настапување смрт на лицето кое било внесено во Регистарот на лица со попреченост.

(5) При секоја промена на упис во Регистарот на лица со попреченост се известува лицето со попреченост на кое се однесува промената или неговиот законски застапник.

(6) Податоците внесени во Регистарот на лица со попреченост се чуваат трајно.

(7) Врз основа на податоците од Регистарот на лица со попреченост, Министерството, на барање на лицето со попреченост или на институцијата во која лицето со попреченост остварува право или услуга, издава потврда за тековна состојба.

(8) Министерството ги објавува податоците од Регистарот на лица со попреченост само како агрегирани статистички податоци на својата веб-страница.

(9) Органите и институциите кои водат податоци кои се внесуваат или се од значење за водење на Регистарот на лица со попреченост се должни да ги доставуваат податоците до Министерството.

(10) Пристапот до и размената на податоци со и од Регистарот на лица со попреченост може да има институција во која лицето со попреченост остварува право или услуга. За пристапот и размената на податоци не се плаќа надомест.

(11) Формата, поблиската содржина и начинот на водење на Регистарот на лица со попреченост, формата, содржината и начинот на издавање на потврдата за тековна состојба, како и пристапот до и размената на податоците со и од Регистарот на лица со попреченост, ги пропишува министерот.

СЕДМИ ДЕЛ
ИНФОРМАЦИСКИ СИСТЕМ ЗА ПРОЦЕНКА НА ЛИЦА СО ПОПРЕЧЕНОСТ

Член 36

(1) Министерството воспоставува, управува и одржува Информациски систем за проценка на лица со попреченост.

(2) Преку Информацискиот систем за проценка на лица со попреченост, меѓу другото, се:

1. спроведуваат дејствата при подготовката и спроведувањето обуки за обучувачи и стручни лица кои вршат проценка;

2. спроведуваат дејствата за утврдување на попреченост;

3. води Регистар на лица со попреченост;

4. води Регистар на стручни лица кои вршат проценка и

5. води евиденцијата на обучувачи.

(3) Податоците од Информацискиот систем за проценка на лица со попреченост се разменуваат со други органи и институции вклучени во постапките за остварување на правата и услугите на лицата со попреченост.

(4) Личните податоци што се внесуваат во Информацискиот систем за проценка на лица со попреченост можат да се обработуваат во согласност со целите утврдени со овој закон и со прописите од областа на заштитата на личните податоци.

(5) Основните технички карактеристики, начинот на администрирање, како и пристапот до и користењето податоци од Информацискиот систем за проценка за лица со попреченост ги пропишува министерот во согласност со министерот за информатичко општество и администрација.

ОСМИ ДЕЛ
НАДЗОР

Надлежни органи за надзор

Член 37

(1) Надзорот над спроведувањето на одредбите од овој закон го врши Министерството.

(2) Агенцијата за заштита на личните податоци врши надзор над обработката на личните податоци и нивната заштита, согласно со закон.

(3) Инспекциски надзор над управните работи уредени со овој закон вршат инспекторатот надлежен за работите на управната инспекција и организациската единица во рамките на Министерството надлежна за вршење инспекциски надзор во областа на социјалната заштита и заштитата на децата.

(4) При вршењето на инспекцискиот надзор се применуваат одредбите од овој закон, Законот за инспекциски надзор, Законот за општата управна постапка и од Законот за управната инспекција.

Овластувања и акти на инспекторите

(1) При вршење на инспекцискиот надзор од членот 37 став (3) од овој закон, инспекторот со решение изрекува инспекциски мерки за отстранување на утврдените неправилности и недостатоци согласно со Законот за инспекциски надзор.

(2) Ако при вршење на инспекцискиот надзор инспекторот утврди недостатоци, може со решение да изрече опомена и определува рок во кој субјектот на инспекцискиот надзор е должен да ги отстрани неправилностите и недостатоците утврдени со записник.

(3) Против решението на инспекторот од ставовите (1) и (2) на овој член може да се изјави жалба до надлежниот орган за одлучување во втор степен, во рок од 15 дена од денот на приемот на решението.

(4) Жалбата изјавена против решението на инспекторот не го одлага извршувањето на решението.

(5) За изречените опомени од ставот (2) на овој член, инспекторите водат евиденција.

(6) Формата, содржината и начинот на водење на евиденцијата од ставот (5) на овој член, ја пропишува министерот.

Неправилности и недостатоци

Член 39

Инспекциски мерки согласно со член 38 од овој закон може да се изречат за отстранување на следниве утврдени неправилности и недостатоци:

1. барателот е ставен во нееднаква положба (член 4 став (1) точка 1.);

2. не е обезбедена заштита на приватноста на барателот (член 4 став (1) точка 3.);

3. не се почитувани интегритетот и правата на барателот (член 4 став (1) точка 4.);

4. издадена е лиценца за стручно лице кое врши проценка на лице кое не ги исполнува условите од членот 10 од овој

5. годишниот план за обуки и стручни испити не е донесен во рок или не е јавно објавен (член 11 став (1));

6. не е објавен јавен повик за лиценцирање стручни лица кои вршат проценка најмалку еднаш на две години, односно за сертифицирање обучувачи најмалку еднаш на три години (член 12 ставови (2) и (3));

7. не е евидентирана комплетната пријава и документација во листата на кандидати за лиценцирани стручни лица кои вршат проценка, односно сертифицирани обучувачи (член 14 став (1));

8. не се известени кандидатите од листата за терминот за одржување на обуката (член 14 став (5));

9. издаден е сертификат за обучувач на лице кое не ги исполнува условите од членот 16 од овој закон;

10. не е организиран стручен испит најмалку двапати годишно (член 17 став (5));

11. не се води или не се чува трајно записникот за текот на полагањето на стручниот испит (член 17 став (7));

12. не е издадена лиценца за стручно лице кое врши проценка, односно сертификат за обучувач во утврдениот рок (член 18 ставови (1) и (2));

13. продолжена е важноста на лиценцата за стручно лице кое врши проценка, односно на сертификатот за обучувач спротивно на член 18 ставови (7) и (8) од овој закон;

14. не е одземена лиценцата на стручно лице кое врши проценка, односно сертификатот на обучувачот ако постои основа од членот 19 став (2) од овој закон;

15. не се објавени јавните податоци од Регистарот на стручни лица кои вршат проценка (член 20 став (3));

16. не се објавени јавните податоци од евиденцијата на обучувачи (член 21 став (3));

17. не е извршена проверка на комплетноста и валидноста на барањето и документацијата или не е известен барателот за терминот за вршење проценка на попреченост (член 24 ставови (1) и (3));

18. во состав на комисијата за проценки е определено лице кое не е запишано во Регистарот на стручни лица кои вршат проценка (член 25 став (1));

19. не е извршена замена на членот на комисијата за проценка кај кого е утврдено постоење судир на интереси (член 26 став (3)),

20. наодот и мислењето од извршената проценка не му е издаден на барателот во утврдениот рок (член 28 став (4));

21. не е подготвен извештај за извршените проценки на попреченост (член 28 став (7));

22. составот на комисијата за втора проценка не е во согласност со членот 29 став (3) од овој закон;

23. барателот кому со наодот и мислењето му е утврдена попреченост не е внесен во Регистарот на лица со попреченост или не е извршено ажурирање на податоците во Регистарот (член 34 став (1) и член 35 став (3));

24. не е известено лицето за извршената промена на упис во Регистарот на лица со попреченост (член 35 став (5)) и

25. не е издадена потврда за тековна состојба (член 35 став (7)).

ДЕВЕТТИ ДЕЛ
ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 40

Со денот на започнувањето со примената на овој закон:

1. Службата за функционална проценка при Јавната здравствена установа – Здравствен дом Скопје се укинува, а работите од нејзина надлежност преминуваат во надлежност на Министерството.

2. Имотот, опремата, средствата, архивата и другата документација на Службата за функционална проценка при Јавната здравствена установа – Здравствен дом Скопје поврзани со надлежноста, се пренесуваат во Јавната установа Завод за рехабилитација на деца и младинци – Скопје и

3. Стручните лица кои се вработени во Службата за функционална проценка при Јавната здравствена установа – Здравствен дом Скопје и вршат функционална проценка се преземаат од Јавната установа Завод за рехабилитација на деца и младинци – Скопје.

Член 41

Со денот на започнувањето со примената на овој закон, вработените во Фондот на пензиското и инвалидското осигурување на Северна Македонија кои вршат оцена на работната способност, се преземаат од Министерството.

Член 42

Постапките за утврдување попреченост започнати до денот на отпочнувањето на примената на овој закон, ќе завршат согласно со одредбите од законите според кои се започнати.

Член 43

(1) Законите во кои се утврдени права и услуги кои се остваруваат врз основа на утврдена попреченост, ќе се усогласат со одредбите од овој закон во рок од една година од денот на влегувањето во сила на овој закон.

(2) Одредбите од законите во кои се утврдени права и услуги кои се остваруваат врз основа на утврдена попреченост, ќе продолжат да се применуваат сѐ до нивното усогласување со одредбите од овој закон.

Член 44

(1) Подзаконските акти предвидени со овој закон ќе се донесат во рок од една година од денот на влегувањето во сила на овој закон.

(2) Актите за внатрешна организација и систематизација на работни места на Министерството ќе се усогласат со одредбите од овој закон во рок од шест месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 45

Во рок од 60 дена од денот на донесувањето на Националната методологија за проценка на попреченост, министерот назначува обучувачи од редот на професори и истакнати домашни и странски стручни лица од областа на медицината и другите струки наведени во членот 10 став (2) точка 3. од овој закон, кои имаат познавање на Националната методологија за проценка на попреченост, за спроведување на првата обука за сертифицирање обучувачи.

Член 46

(1) Со денот на започнувањето на примената на овој закон престанува да важи Законот за национална база на податоци за лица со инвалидност („Службен весник на Република Македонија" број 143/15).

(2) Управата за електронско здравство ќе ги префрли на Министерството соодветните податоци од националната база на податоци за лица со инвалидност, воспоставена, водена и ажурирана согласно со Законот за национална база на податоци за лица со инвалидност од денот на влегувањето во сила на овој закон, најдоцна до 30 дена од денот на започнувањето на примената на овој закон.

(3) Со денот на воспоставувањето на Регистарот на лица со попреченост, Управата за електронско здравство престанува да ја води националната база на податоци за лица со инвалидност.

Член 47

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија", а ќе започне да се применува осумнаесет месеци од денот на неговото влегување во сила, освен одредбите од ТРЕТИОТ ДЕЛ, кои ќе започнат да се применуваат дванаесет месеци од денот на неговото влегување во сила.

L I GJ
PËR SISTEMIN E VLERËSIMIT TË PERSONAVE ME AFTËSI TË KUFIZUARA

PJESA E PARË
KUSHTET E PËRGJITHSHME

Subjekti i rregullimit

Neni 1

Ky ligj e rregullon sistemin e vlerësimit të personave me aftësi të kufizuara, ngritjen dhe organizimin dhe kompetencat e Trupit Koordinues Qendror për Vlerësimin e Personave me Aftësi të kufizuardhe punët që i zbaton, burimet e financimit të sistemit të vlerësimit të personave me aftësi të kufizuara, kushtet dhe procedura për licencimin e personave që kryejnë vlerësime, kushtet dhe procedura për certifikimin e trajnuesve që kryejnë trajnimin, kryerjen e vlerësimit të personave me aftësi të kufizuar dhe dhënien e konstatimit, mendimit dhe vërtetimit për një person me aftësi të kufizuara, tarifat, kostot dhe pjesëmarrjen në sistemin e vlerësimit të personave me aftësi të kufizuara, ngritjen dhe menaxhimin e regjistrit të personave që kryejnë vlerësimet dhe regjistrin e personave me aftësi të kufizuara, ngritjen dhe administrimin e sistemit të informacionit për vlerësimin e personave me aftësi të kufizuara, si dhe çështje të tjera me rëndësi për sistemin e vlerësimit të personave me aftësi të kufizuar.

Nocioni për vlerësimin dhe personi me aftësi të kufizuar

Neni 2

Vlerësimi i aftësisë së kufizuar, niveli i aftësisë së mbetur për punë dhe mbështetja e nevojshme e personit në kuptimin e këtij ligji është përcaktim i aftësisë së kufizuar si paaftësi afatgjatë fizike, intelektuale, mendore ose shqisore e një personi, e cila në ndërveprim me barriera të ndryshme shoqërore mund të pengojë pjesëmarrjen e tij të plotë dhe efektive në shoqëri në baza të barabarta me qytetarët e tjerë (në tekstin e mëtejmë: vlerësimi i aftësisë së kufizuar).

Të drejtat dhe shërbimet për të cilat bëhet vlerësimi

Neni 3

(1) Vlerësimi i aftësisë së kufizuar bëhet me qëllim të ushtrimit të të drejtave dhe shërbimeve të fëmijëve dhe personave me aftësi të kufizuar të përcaktuara në Ligjin e Mbrojtjes Sociale, Ligjin e Mbrojtjes së Fëmijëve, Ligjin e Arsimin Fillor, Ligjin e Arsimit të Mesëm, Ligjin e Sigurimit Pensional dhe Invalidor, Ligjin e Marrëdhënieve të Punës, Ligjin e Punësimit e Personave me Aftësi të Kufizuara, Ligjin e të Drejtave të Invalidëve të Luftës, Familjarëve të Tyre dhe Anëtarëve të Familjeve të Luftëtarëve të Rënë dhe Ligjin e të Drejtave të Veçanta të Pjesëmarrësve në Operacionet Paqësore dhe Operacionet e Mbrojtjes Kolektive Jashtë Territorit të Republikës së Maqedonisë dhe Anëtarëve të Familjeve të Tyre.

(2) Vlerësimi i aftësisë së kufizuar bëhet edhe me qëllim të realizimit të të drejtave dhe shërbimeve të personave me aftësi të kufizuara, nëse ky ose ligji tjetër përcakton se të drejtat dhe shërbimet ushtrohen në bazë të konstatimeve dhe mendimeve të nxjerra në përputhje me këtë ligj.

Parimet mbi të cilat bazohet sistemi i vlerësimit

Neni 4

Parimet mbi të cilat bazohet sistemi i vlerësimit të aftësisë së kufizuar janë:

1. trajtimi i barabartë dhe mosdiskriminimi,
2. individualizimi i kërkuesve të vlerësimit të aftësisë së kufizuar,
3. mbrojtja e privatësisë dhe sigurimi i konfidencialitetit të të dhënave,
4. respektimi i integritetit dhe të drejtat e kërkuesit të vlerësimit të aftësisë së kufizuar,
5. autonomia dhe pavarësia e personave që kryejnë vlerësimin për përcaktimin e aftësisë së kufizuar gjatë vlerësimit,
6. ekspertiza në kryerjen e vlerësimit sipas një metodologjie unike për vlerësimin e aftësisë së kufizuar, rregullave të shkencës dhe profesionit dhe normave etike,
7. gjithëpërfshirje duke kryer një vlerësim të vetëm nga një komision për përcaktimin e aftësisë së kufizuar dhe duke përdorur konstatimin dhe mendimi e nxjerre ne te gjitha procedurat në të cilat një person me aftësi të kufizuar ushtron një të drejtë dhe/ose shërbim,
8. qasje më e madhe e komisioneve për vlerësm tek kërkuesit për vlerësimin e aftësisë së kufizuar dhe
9. digjitalizimi i procedurës për përcaktimin e aftësisë së kufizuar, nga parashtrimi i kërkesës deri në regjistrimin e personit në regjistrin e personave me aftësi të kufizuar.

PJESA E DYTË
ORGANI QENDROR KOORDINUES PËR VLERËSIMIN E PERSONAVE ME AFTËSI TË KUFIZUARA

Themelimi

Neni 5

Për hir të mënyrës së koordinuar dhe të unifikuar të kryerjes së vlerësimit të aftësisë së kufizuar si bazë për ushtrimin e të drejtave dhe shërbimeve nga rregullat e përcaktuara në nenin 3 të këtij ligji, formohet Trupi Qendror Koordinues i Vlerësimit të Personave me Aftësi të Kufizuar pranë Ministrisë së Punës dhe të Politikës Sociale (në tekstin e mëtejmë: Organi).

Kompetenca e Trupit

Neni 6

Organi është kompetent për:

1. koordinimin e vlerësimeve të aftësisë së kufizuar për përcaktimin e statusit të personit me aftësi të kufizuardhe për ushtrimin e të drejtave dhe shërbimeve nga dispozitat e përcaktuara në nenin 3 të këtij ligji,

2. mbajtjen e regjistrit të personave me aftësi të kufizuara,

3. udhëheqjen e procedurës për licencimin e personave profesionalë që kryejnë vlerësime, përfshirë edhe organizimin e trajnimeve dhe provimeve profesionale,

4. mbajtjen e regjistrit të personave profesionalë që kryejnë vlerësime,

5. kryerjen e procedurës për certifikimin e trajnuesve, duke përfshirë organizimin e trajnimeve,

6. mbajtjen e evidencës së trajnuesve,

7. krijimin dhe menaxhimin e një Sistemi informacioni për vlerësimin e personave me aftësi të kufizuara,

8. monitorimin e arritjeve shkencore, profesionale dhe teknike në fushat në të cilat kryhet vlerësimi i aftësisë së kufizuar, marrjen e masave për përmirësimin e punës, metodave të vlerësimit dhe zhvillimit profesional të personave profesionalë që kryejnë vlerësimin,

9. propozimin e masave për përmirësimin e sistemit të vlerësimit të aftësisë së kufizuar, dhe

10. kryerjen e detyrave të tjera të përcaktuara me ligj.

Burimet dhe mënyrat e financimit të sistemit të vlerësimit

Neni 7

(1) Mjetet për financimin e sistemit për vlerësimin e personave me aftësi të kufizuar sigurohen nga Buxheti i Republikës së Maqedonisë së Veriut.

(2) Për nevojat e sistemit të vlerësimit të personave me aftësi të kufizuara, Ministria e Punës dhe e Politikës Sociale (në tekstin e mëtejmë: Ministria) mund të realizojë të ardhurat e veta, të ardhurat nga donacionet dhe nga burime të tjera të përcaktuara me ligj.

(3) Të hyrat vetanake të ministrisë konsiderohen si në vijim:

1. shpenzimet e mbuluara nga personat për ndjekjen e trajnimeve për personat profesionalë që kryejnë vlerësime dhe trajnues dhe/ose për marrjen e provimit profesional dhe

2. pjesëmarrjen që paguajnë kërkuesit e vlerësimit për kryerjen e vlerësimit të parë dhe të dytë (përfundimtar).

Institucione të tjera të përfshira

Neni 8

(1) Personat të cilët janë të punësuar në Institucionin Publik "Instituti i Rehabilitimit të Fëmijëve dhe të Rinjve Shkup, në vende pune për kryerjen e vlerësimeve dhe të cilët janë të licencuar për vlerësime në pajtim me dispozitat e këtij ligji, vlerësimin e bëjnë në mënyrën e përcaktuar me këtë ligj.

(2) Për punët që kërkojnë ekspertizë të veçantë dhe për realizimin e të cilave nevojiten profile shtesë dhe/ose të tjera të përshtatshme ekspertësh dhe pajisjesh që Ministria ose institucionet e tjera të përfshira në sistemin e vlerësimit nuk i posedojnë, Ministria mund të lidhë kontratë ose memorandum bashkëpunimi me një organ apo institucion tjetër shtetëror.

**PJESA E TRETË
LICENCIMI I PERSONAVE PROFESIONALË QË KRYEJNË VLERËSIM**

Personat që mund të kryejnë vlerësim

Neni 9

(1) Vlerësimi kryhet nga ekspertë të punësuar ose të angazhuar nga Ministria të cilët janë të licencuar më parë sipas kushteve dhe procedurës së përcaktuar me këtë ligj.

(2) Personi profesional i cili është i licencuar në përputhje me Ligjin e Ekspertizës (*), nuk mund të bëjë vlerësimin e personave me aftësi të kufizuar në përputhje me këtë ligj, pa u licencuar më parë si ekspert që kryen vlerësimin sipas kushteve dhe procedurës së përcaktuar me këtë ligj.

(3) Personat profesionalë e kryejnë vlerësimin në emër dhe me shpenzime të ministrisë.

Kushtet për marrjen e licencës për ekspert që kryen vlerësim

Neni 10

(1) Me licencë për ekspert që kryen vlerësim mund të pajiset personi që:

1. është shtetas i Republikës së Maqedonisë së Veriut,

2. me vendim të formës së prerë nuk i është shqiptuar ndalesë e profesionit, veprimtarisë ose detyre për aq kohë sa zgjasin pasojat e ndalimit.

3. i plotëson kërkesat lidhur me profilin profesional (arsimor) dhe vitet e përvojës përkatëse të punës nga paragrafi (2) i këtij neni, dhe

4. ka dhënë provim profesional në pajtim me nenin 17 të këtij ligji.

(2) Me licencë për ekspert që kryen vlerësim mund të pajiset personi që profilin profesional (arsimor) e ka:

1. mjek i mjekësisë – specialist ose

2. mjek i mjekësisë së përgjithshme që ka të paktën pesë vjet përvojë pune në profesion dhe punon në institucion që është pjesë e rrjetit të institucioneve shëndetësore ose

3. profesionist tjetër: psikolog, punonjës social i diplomuar, mësues special/edukator special dhe rehabilitues e logoped, i cili ka të paktën pesë vjet përvojë pune në këtë profesion.

(3) Me përjashtim nga (1) pika 4 të këtij me licencë për personin profesional i cili e kryen vlerësimin pa dhënë provim profesional, mund të pajisen persona nga paragrafi (2), pika 1 dhe 2 të këtij neni, pas parashtrimit të kërkesës për licencë, dorëzimit të dokumentacionit të nevojshëm dhe ndjekjes së fondit minimal të orëve të trajnimit për metodologjinë e vlerësimit të aftësisë së kufizuar të përcaktuar me rregulloren e nenit 17, paragrafi (8), pika 1 të këtij ligji.

(4) Mjeku i mjekësisë së përgjithshme nga paragrafi (2) pika 2 të këtij neni si ekspert i licencuar që kryen vlerësim mund të kryejë vetëm verifikimin profesional të kërkesës për vlerësim dhe dokumentacionit në pajtim me nenin 24 të këtij ligji.

Plani vjetor për trajnime dhe provime profesionale

Neni 11

(1) Ministri i Punës dhe Politikës Sociale (në tekstin e mëtejmë: ministri), jo më vonë se data 31 janar të çdo viti miraton planin e trajnimeve dhe provimeve profesionale për vitin aktual, i cili publikohet në ueb faqen e Ministrisë.

(2) Plani vjetor për trajnime dhe provime profesionale përcakton numrin, orarin dhe llojet e trajnimeve sipas programeve që ministria planifikon t'i zbatojë në vitin vijues, si dhe numrin dhe orarin e dhënies së provimit profesional.

Thirrje publike për licencimin e personave profesionalë që kryejnë vlerësimin dhe certifikimin e trajnuesve

Neni 12

(1) Në bazë të planit vjetor për trajnime dhe provime profesionale, Ministria publikon thirrje publike për licencimin e personave profesionalë që kryejnë vlerësime dhe thirrje publike për certifikimin e trajnuesve.

(2) Thirrja publike për licencimin e personave profesionalë që kryejnë vlerësime publikohet të paktën një herë në dy vjet.

(3) Thirrje publike për certifikimin e trajnuesve shpallet të paktën një herë në tre vjet.

(4) Përmbajtjen dhe mënyrën e publikimit të thirrjes publike nga paragrafi (1) i këtij neni, e përcakton ministri.

Aplikimi për marrjen e licencës për person profesional që kryen vlerësime dhe certifikatë për trajnues

Neni 13

(1) Në thirrjen publike për marrjen e licencës për person personal që kryen vlerësimin, respektivisht certifikatë për trajnues mund të paraqitet person që i plotëson kushtet e nenit 10 të këtij ligji, përkatësisht të nenit 16 të këtij ligji, duke parashtruar fletëparaqitje në Ministri, të cilës i bashkëngjitet dokumentacionin e nevojshëm për të përcaktuar plotësimin e kushteve.

(2) Në fletëparaqitjen nga paragrafi (1) i këtij neni, duhet të shënohet emri dhe mbiemri i parashtruesit, të dhënat e tij kontaktuese (adresa e vendbanimit, adresa e postës elektronike dhe numri i telefonit), profili profesional dhe vitet e përvojës së punës në profesion.

(3) Formën, përmbajtjen dhe mënyrën e parashtrimit të kërkesës nga paragrafi (1) i këtij neni, si dhe dokumentacionin e nevojshëm, i përcakton ministri.

Verifikimi i fletëparaqitjes dhe njoftimi i kandidatëve

Neni 14

(1) Nëse fletëparaqitja e parashtruar dhe dokumentacioni nga neni 13, paragrafi (1) të këtij ligji janë të plota dhe parashtruesi i plotëson kushtet e nenit 10 të këtij ligji, përkatësisht nenit 16 të këtij ligji, ministria e evidenton parashtruesin e kërkesës në listën e kandidatëve për licencimin e personave profesionalë që kryejnë vlerësime, respektivisht trajnues të certifikuar.

(2) Nëse konstatohet se fletëparaqitja e parashtruar dhe dokumentacioni nga neni 13, paragrafi (1) të këtij ligji janë jo të plota, Ministria e njofton parashtruesin e kërkesës që të plotësojë fletëparaqitjen dhe dokumentacionin brenda tetë ditëve nga dita e marrjes së njoftimit.

(3) Nëse në afatin shtesë nga paragrafi (2) i këtij neni, parashtruesi nuk e plotëson fletëparaqitjen dhe dokumentacionin, ministri ose nëpunësi i autorizuar prej tij e refuzon kërkesën me aktvendim.

(4) Nëse parashtruesi i kërkesës nuk i plotëson kushtet e nenit 10 të këtij ligji, përkatësisht të nenit 16 të këtij ligji, ministri ose nëpunësi civil i autorizuar prej tij e refuzon kërkesën me aktvendim.

(5) Ministria i njofton kandidatët nga lista e kandidatëve për persona profesionalë të licencuar që kryejnë vlerësim, përkatësisht për trajnues të certifikuar, për afatin e mbajtjes së trajnimit për licencimin e personave profesionalë që kryejnë vlerësimin, përkatësisht afatin e mbajtjes së trajnimit për certifikimin e trajnuesve.

Programi për trajnim

Neni 15

(1) Trajnimi organizohet sipas Programit të trajnimi të miratuar nga ministri.

(2) Programi për trajnim i përmban këto programe mësimore:

1. Programi për trajnimin e personave profesionalë që kryejnë vlerësimet,

2. Programi për përsosje profesionale të personave që kryejnë vlerësim (për vazhdimin e vlefshmërisë së licencave për personin profesional që kryen vlerësim),

3. Programi për trajnim të trajnuesve dhe

4. Programi për përsosjen e trajnuesve (për vazhdimin e vlefshmërisë së licencave për trajnues).

(3) Programi për trajnim parasheh një formë t të kombinuara të zbatimit të trajnimit përmes ligjëratave dhe ushtrimeve me të cilat pjesëmarrësit marrin njohuri dhe zhvillojnë aftësi për përgatitjen dhe kryerjen e vlerësimit të aftësisë së kufizuar.

(4) Në Programin për trajnim përcaktohet forma, përmbajtja dhe mënyra e plotësimit të formularit të evaluimit, të cilin çdo pjesëmarrës në trajnim e plotëson në fund të trajnimit.

Trajnuesit

Neni 16

(1) Trajnimin për licencimin e personave profesionalë që bëjnë vlerësimin dhe përsosjen e personave profesionalë që kryejnë vlerësim (për vazhdimin e vlefshmërisë së licencave për personat profesional që kryejnë vlerësim) e bëjnë trajnuesit e certifikuar.

(2) Me certifikatë për trajnues mund të pajiset një person që I plotëson kushtet e mëposhtme:

1. me vendim të formës së prerë se nuk i është shqiptuar ndalesë për kryerjen e profesionit, veprimtarisë ose detyrës për aq kohë sa zgjasin pasojat e ndalesës,

2. të jetë doktor shkencash në fushën përkatëse shkencore ose të jetë duke ndjekur një cikël të tretë të studimeve universitare - studime të doktoratës në fushën përkatëse shkencore ose të ketë dhënë provim specialistik në mjekësi me të paktën pesë vjet përvojë pune pas dhënies së provimit profesional ose të jetë person profesional: psikolog, punonjës social i diplomuar, defektolog special/edukator special dhe rehabilitues dhe logoped me të paktën 15 vjet përvojë pune në profesion, dhe

3. të ketë ndjekur minimumin e orëve të parapara për trajnim për trajnues të përcaktuar me rregulloren nga neni 17, paragrafi (8), pika 1 të këtij ligji.

(3) Me përjashtim të paragrafëve (1) dhe (2) të këtij neni, për nevojat e trajnimit për trajnues, Ministria mund të angazhojë person fizik të huaj i cili është ekspert i dalluar në fushat që mbulon programi i trajnimit.

Provimi profesional

Neni 17

(1) Provimi profesional jepet me qëllim të verifikimit të njohurive të nevojshme profesionale në fushën përkatëse të vlerësimit për marrjen e licencës për personin profesional që kryen vlerësimin.

(2) Për të mundësuar dhënien e provimit profesional, kandidati për marrjen e licencës për person profesional që kryen vlerësim obligohet të vizitoje fondin minimal te orëve të përcaktuar me rregullore nga paragrafi (8), pika 1 të këtij neni.

(3) Vazhdimi i vlefshmërisë së licencës për personin profesional që kryen vlerësim bëhet pa u dhënë provim profesional.

(4) Për të dhënë provimin profesional, kandidati për marrjen e licencës për person profesional që kryen vlerësim i paguan shpenzimet në shumën e përcaktuar në tarifën nga neni 33 i këtij ligji, që i përgjigjet shpenzimeve faktike për organizimin dhe zhvillimin teknik të provimit.

(5) Provimi profesional zhvillohet së paku dy herë në vit nga një komision provimi i formuar nga ministri nga radhët e trajnuesve, ndërsa si anëtar i komisionit të provimit nuk mund të emërohet trajnuesi që ka marrë pjesë në trajnimin e personave që e japin provimin profesional.

(6) Anëtarët e komisionit të provimit kanë të drejtë në kompensim për realizimin e provimit profesional, shuma e të cilit përcaktohet në tarifën nga neni 33 i këtij ligji dhe është i përshtatshëm për vëllimin dhe kompleksitetin e punës.

(7) Punën administrative për nevojat e komisionit të provimit dhe zbatimin e provimit profesional e kryen nëpunësi administrativ i punësuar në Ministri, i cili mban procesverbal për rrjedhën e dhënies së provimit profesional, i cili ruhet në mënyrë të përgjithmonë.

(8) Ministri me rregullore e përcakton më në detaje:

1. mënyrën e dhënies së provimit profesional për marrjen dhe rinovimin e licencës për personin profesional që kryen vlerësim, duke përfshirë numrin minimal të orëve të ndjekura;

2. mënyrën e punës së komisionit të provimit,

3. mënyrën dhe formën e zhvillimit të provimit profesional dhe

4. formën, përmbajtjen dhe mënyrën e mbajtjes së procesverbalit për rrjedhën e dhënies së provimit profesional.

Licenca për personin profesional që kryen vlerësim dhe certifikata për trajnues

Neni 18

(1) Kandidatëve që kanë dhënë provimin profesional për person profesional që kryen vlerësim, ministri u lëshon licencën për person profesional që kryen vlerësim brenda tetë ditëve nga dita e dhënies me sukses të provimit

(2) Kandidatëve që kanë plotësuar kushtet për trajnues, ministri u jep certifikatën për trajnues brenda tetë ditëve nga dita e përfundimit të trajnimit.

(3) Çdo trajnuesi të certifikuar i lëshohet edhe licenca profesionale e vlerësimit, e cila ka të njëjtën periudhë vlefshmërie si certifikata e lëshuar e trajnuesit dhe me të cilën trajnuesi mund të bëjë vetëm revizion të vlerësimeve.

(4) Në licencën për personin profesional që kryen vlerësim, përkatësisht certifikatën për trajnues, shënohet emri dhe mbiemri i personit profesional që kryen vlerësimin, përkatësisht trajnuesit, data e lindjes dhe profili i tij profesional.

(5) Licenca për personin profesional që kryen vlerësim është e vlefshme për pesë vjet nga dita e lëshimit të saj.

(6) Certifikata e trajnuesit është e vlefshme për tre vjet nga data e lëshimit të saj.

(7) Për zgjatjen e vlefshmërisë së licencës, personi profesional që kryen vlerësimin është i detyruar, që jo më vonë se një muaj para skadimit të vlefshmërisë së licencës për personi profesional që kryen vlerësimin të ndjekë trajnimin për përsosje dhe të paguajë shpenzimet në shumën e përcaktuar në tarifën nga neni 33 i këtij ligj që u përshtatet shpenzimeve reale për organizimin dhe realizimin teknik të trajnimit.

(8) Për të zgjatur vlefshmërinë e certifikatës, trajnuesi është i detyruar, jo më vonë se një muaj para skadimit të vlefshmërisë së certifikatës së trajnuesit , të ndjekë trajnimin për përsosje dhe të paguajë shpenzimet në shumën e përcaktuar në tarifën nga neni 33 i këtij ligji, që i përshtatet shpenzimeve reale për organizimin dhe realizimin teknik të trajnimit.

(9) Formën dhe përmbajtjen më të përafërt të licencës për person profesional që kryen vlerësim dhe certifikatës për trajnues e përcakton ministri.

Përfundimi i vlefshmërisë dhe revokimi i licencës dhe certifikatës

Neni 19

(1) Ministria e punës dhe politikës social sjell vendim për konstatimin e përfundimit të vlefshmërisë së licencës për person profesional që kryen vlerësim, respektivisht të certifikatës së trajnuesit, në rast se:

1. personi profesional që kryen vlerësimin, gjegjësisht trajnuesi vetë kërkon,

2. ndodh vdekje e personit profesional që bën vlerësimin, gjegjësisht trajnuesit,

3. humbjet aftësisënë afariste personi profesional qe kryen vlerësimin, respektivisht trajnuesit, ose

4. skadon data e licencës, gjegjësisht certifikatës, nëse nuk vazhdohet.

(2) Ministri me aktvendim ia heq licencën personit profesional që kryen vlerësimin, respektivisht certifikatën e trajnuesit, nëse:

1. licenca, respektivisht certifikata është lëshuar në bazë të të dhënave të pasakta,

2. personi profesional që kryen vlerësimin refuzon të kryejë vlerësimin pesë herë gjatë një viti kalendarik, përkatësisht trajnuesi refuzon të zhvillojë trajnimin dy herë radhazi,

3. tri herë për kohëzgjatjen e vlefshmërisë së licencës për personin profesional që kryen vlerësimin, respektivisht certifikatën për trajnues që në mënyrë joprofesionale dhe të pakujdesshme ka kryer një vlerësim, respektivisht ka kryer trajnime, në kundërshtim me rregullat e shkencës, të profesionit dhe normat e etikës.

4. Personit profesional që kryen vlerësimin, përkatësisht trajnuesit i është hequr ose skaduar licenca ose lloji tjetër i autorizimit nëse licenca ose autorizimi është kusht për kryerjen e një profesioni ose veprimtarie,

5. me vendim të formës së prerë është shqiptuar ndalimi i ushtrimit të profesionit, veprimtarisë ose detyrës, për kohën sa janë vendosur pasojat juridike të ndalimit dhe

6. është dënuar me vendim gjykate të formës së prerë për vepër penale me burgim të pakushtëzuar mbi gjashtë muaj, për kohëzgjatjen e pasojave juridike të dënimit.

(3) Vlerësimi i kryer në mënyrë joprofesionale dhe nga pakujdesia nga paragrafi (2) pika 3 të këtij neni përcaktohet në bazë të revizioneve të vlerësimeve të kryera.

(4)Trajnimi i kryer në mënyrë joprofesionale dhe nga pakujdesia nga paragrafi (2) pika 3 të këtij neni, përcaktohet në bazë të formularëve të plotësuar të vlerësimit nga pjesëmarrësit në trajnim.

(5) Personit të cilit, në bazë të paragrafit (2), pika 2 të këtij neni, i është hequr licenca për person profesional që bën vlerësim, gjegjësisht certifikatë për trajnues, mund të parashtrojë sërish kërkesë për marrjen e licencës për person profesional personi profesional që kryen vlerësim, respektivisht certifikatë për trajnues në thirrjen e parë publike për përzgjedhjen e personave profesionalë që kryejnë vlerësimin, respektivisht trajnues.

(6) Personit të cilit në bazë të paragrafit (2) pikat 5 dhe 6 të këtij neni, i është hequr licenca për person profesional që kryen vlerësim, përkatësisht certifikatën për trajnues, mund të parashtrojë kërkesë për marrjen e licencës për personin profesional që kryen vlerësime, respektivisht certifikatë për trajnues në thirrjen e parë publike të radhës për përzgjedhjen e personave profesionalë që kryejnë vlerësime, respektivisht trajnuesve pas përfundimit të pasojave juridike të ndalimit të shqiptuar, respektivisht dënimit.

(7) Kundër vendimit nga paragrafi (2) i këtij neni, personi profesional që bën vlerësimin , përkatësisht trajnuesi ka të drejtë ankese në Komisionin Shtetëror për Vendimmarrje në procedurën administrative dhe procedurën e marrëdhënies së punës në shkallë të dytë. Ushtrimi i të drejtës së ankimimit, bëhet në përputhje me dispozitat e Ligjit të Procedurës së Përgjithshme Administrative.

Regjistri i personave profesionalë që kryejnë vlerësime

Neni 20

(1) Të dhënat nga licencat e lëshuara, të revokuara dhe të zgjatura të personave profesionalë që kryejnë vlerësime, si dhe licencat e personave profesionalë, që kryejnë vlerësime që kanë pushuar së vlefshmi, regjistrohen në Regjistrin e personave profesionalë që kryejnë vlerësime, i cili mbahet nga ministria.

(2) Regjistri i personave profesionalë që kryejnë një vlerësim përmban veçanërisht të dhënat e mëposhtme për personin profesional që kryen vlerësim:

1. emrin dhe mbiemrin,
2. numrin e vetëm të amzës të qytetarit,
3. adresën vendbanimit, qëndrimit,
4. llojin e profilit profesional,
5. vendin e punës dhe emrin e punëdhënësit ku është i punësuar dhe
6. datën e marrjes, vazhdimit dhe/ose përfundimit të licencës për personin profesional që kryen vlerësimin.

(3) Rezultatet nga Regjistri i personave profesionalë që kryejnë vlerësime, të cilat janë të karakterit publik, publikohen në faqen e internetit të ministrisë.

(4) Ministria regjistron dhe përditëson rregullisht të dhënat për licencat e lëshuara, të revokuara dhe të zgjatura të personave profesionalë që kryejnë vlerësimin, si dhe për licencat e personave profesionalë që kryejnë vlerësimin që kanë pushuar së vlefshmi.

(5) Me kërkesë të personit profesional që kryen vlerësimin ose të një pale të tretë dhe në bazë të të dhënave nga Regjistri i personave profesionalë që kryejnë vlerësimin, ministri lëshon vërtetim për personin profesional që kryen vlerësimin.

(6) Forma, përmbajtja më e detajuar dhe mënyra e mbajtjes së Regjistrit të personave profesionalë që kryejnë vlerësimin, forma dhe përmbajtja më e detajuar e certifikatës për një person profesional që kryen vlerësimin, si dhe të dhënat nga Regjistri i personave profesionalë që kryejnë vlerësimi që shpallen publikisht përcaktohen nga ministri.

Evidenca e trajnuesve

Neni 21

(1) Ministria mban evidencë për certifikatat e lëshuara, të revokuara dhe të vazhduara të trajnuesve, si dhe për certifikatat e trajnuesve që kanë pushuar së vlefshmi.

(2) Evidenca e trajnuesve në veçanti të dhënat e mëposhtme për trajnuesin:

1. emri dhe mbiemri,
2. numrin e vetëm të amzës të qytetarit,
3. adresa e vendbanimit, respektivisht vendqëndrimit,
4. lloji i profilit profesional dhe
5. data e marrjes, vazhdimit dhe/ose përfundimit të certifikatës së trajnuesit.

(3) Të dhënat nga evidenca e trajnuesve që janë të karakterit publik publikohen në ueb faqen e ministrisë.

(4) Formën, përmbajtjen më të detajuar dhe mënyrën e mbajtjes së evidencës nga paragrafi (1) i këtij neni, si dhe të dhënat nga evidenca që shpallen publikisht, i përcakton ministri.

Kompensimi për personat profesionalë që kryejnë vlerësim dhe për trajnuesit

Neni 22

(1) Personat profesionalë që kryejnë vlerësimin, të cilët nuk janë të punësuar në ministri, Institutin Publik "Instituti i Rehabilitimit të Fëmijëve dhe të Rinjve" – Shkup ose ndonjë institucion tjetër me të cilin Ministria ka lidhur marrëveshje ose memorandum bashkëpunimi, kanë të drejtë në kompensim për secilën personi profesional të kryer të kompletuar ë dhe vlefshmërisë së kërkesës për vlerësim dhe dokumentacionit bashkëlidhur dhe për çdo vlerësim të kryer të aftësisë së kufizuar, shuma e të cilit përcaktohet në tarifën nga neni 33 i këtij ligji dhe është e përshtatshme me vëllimin dhe kompleksivitetin e punës. Kompensimi paguhet një herë në muaj deri në fund të muajit që pason muajin për të cilin ushtrohet e drejta e kompensimit.

(2) Trajnuesi ka të drejtën e kompensimit për çdo trajnim të kryer, shuma e të cilit përcaktohet në tarifën e nenit 33 të këtij ligji dhe është në përputhje me vëllimin dhe kompleksitetin e punës.

PJESA E KATËRT
KRYERJA E VLERËSIMIT PËR PËRCAKTIMIN E PERSONIT ME AFTËSI TË KUFIZUARA

Kërkesa për vlerësimin e parë

Neni 23

(1) Vlerësimi i aftësisë së kufizuar fillon me parashtrimin e kërkesës në ministri.

(2) Kërkesën nga paragrafi (1) i këtij neni e parashtron personi që kërkon t'i konstatohet aftësia e kufizuar ose përfaqësuesi i tij ligjor (në tekstin e mëtejmë: kërkuesi).

(3) Kërkesën nga paragrafi (1) i këtij neni, në emër të kërkuesit dhe me pëlqimin paraprak të tij, mund ta paraqesë edhe përdoruesi i regjistruar i Sistemit Informativ për Vlerësimin e Personave me Aftësi të kufizuar nga neni 36 i këtij ligji, përkatësisht: mjek i zgjedhur, mjek specialist, punonjës social, ofrues tjetër shërbimi publik dhe/ose nëpunës administrativ në institucionet shëndetësore, sociale dhe arsimore, i cili është i punësuar në një institucion në të cilin kërkuesi kërkon ose mund të ushtrojë një të drejtë ose shërbim.

(4) Kërkesën nga paragrafi (1) i këtij neni mund ta parashtrojë edhe Fondi i Sigurimit Pensional dhe Invalidor të Maqedonisë së Veriut, në rast të kërkesës të marrëveshjeve ndërkombëtare për sigurim social.

(5) Në kërkesën nga paragrafi (1) i këtij neni, janë shënuar të dhënat për kërkuesin të cilat janë të regjistruara në Regjistrin e personave me aftësi të kufizuar nga neni 34 i këtij ligji.

(6) Kërkesës nga paragrafi (1) i këtij neni, do t'i dorëzohet dokumentacioni përkatës mjekësor, i punës dhe dokumentacioni tjetër i nevojshëm për konstatimin e paaftësisë së personit dhe të cilin ministria nuk mund ta marrë sipas detyrës zyrtare nga organi tjetër kompetent.

(7) Kërkesa nga paragrafi (1) i këtij neni dorëzohet në mënyrë elektronike nëpërmjet Sistemit Informativ të Vlerësimit të Personave me Aftësi të Kufizuar nga neni 36 i këtij ligji.

(8) Me përjashtim të paragrafit (7) të këtij neni, kërkesa mund të dorëzohet në letër në Ministri, nëse:

1. parashtruesi i kërkesës është kërkuesi, ose
2. Sistemi informativ i nenit 36 të këtij ligji nuk është në funksion.

(9) Kërkuesi është i detyruar të paguajë një participim për kryerjen e vlerësimit të parë, shuma e së cilës përcaktohet në tarifën nga neni 33 i këtij ligji, e cila i përgjigjet shpenzimeve reale për përgatitjen dhe kryerjen e vlerësimit të aftësisë së kufizuar.

(10) Me përjashtim të paragrafit (9) të këtij neni, kërkuesi i cili ushtron të drejtën në ndihmë minimale të garantuar sipas Ligjit për mbrojtje sociale ose është fëmijë nën moshën 18 vjeç, si dhe në Fondi i Sigurimit Pensional dhe Invalidor të Veriut të Maqedonisë nuk paguajnë participim për kryerjen e vlerësimit të parë të aftësisë së kufizuar.

(11) Formën, përmbajtjen e përafërt dhe mënyrën e parashtrimit të kërkesës nga paragrafi (1) i këtij neni dhe dokumentacionin e nevojshëm, si dhe mënyrën e plotësimit të kërkesës dhe dokumentacionit i përcakton ministri në pajtim me ministrin e Shoqërisë Informatike dhe të Administratës.

Verifikimi i kërkesës për vlerësim dhe dokumentacioni

Neni 24

(1) Brenda tri ditëve pune nga dita e pranimit të kërkesës nga neni 23 i këtij ligji, zyrtari administrativ i autorizuar nga Ministria dhe personi profesional i cili kryen vlerësimin i cili është doktor i mjekësisë i punësuar në Ministrinë, Institucioni Publik "Instituti i Rehabilitimit të Fëmijëve dhe të Rinjve" - Shkup ose në institucion i cili

është pjesë në rrjetin e institucioneve shëndetësore dhe i cili automatikisht përcaktohet përmes Sistemit informativ për vlerësimin e personave me aftësi të kufizuar nga neni 36 i këtij ligji, kryejnë verifikimin formalo-juridik dhe profesional për kompletimin dhe vlefshmërinë e kërkesës dhe dokumentacionit bashkëlidhur.

(2) Personi profesional që kryen vlerësimin nga paragrafi (1) i këtij neni, shkarkon dokumentacionin mjekësor të nevojshëm për përcaktimin e aftësisë së kufizuar të personit nga Sistemi Kombëtar i Regjistrimeve Elektronike në Fushën e Shëndetësisë.

(3) Nëse pas kontrollit konstatohet se aplikacioni dhe dokumentacioni i dorëzuar janë të plota dhe adekuate, Ministria e njofton kërkuesin për afatin për kryerjen e vlerësimit të aftësisë së kufizuar, përveç rasteve kur aplikimi është dorëzuar nga Fondi i Sigurimit Pensional dhe Invalidor të Maqedonisë së Veriut në pajtim me nenin 23, paragrafi (4) të këtij ligji.

(4) Nëse pas kontrollit konstatohet se kërkesa dhe dokumentacioni i parashtruar janë të paplota dhe/ose të pamjaftueshme, Ministria njofton kërkuesin që të plotësojë kërkesën me dokumentacionin e nevojshëm brenda 90 ditëve nga dita e marrjes së njoftimit. Njoftimi jep udhëzime për plotësimin e kërkesës dhe dokumentacionit.

(5) Nëse në afatin nga paragrafi (4) i këtij neni, kërkuesi nuk e plotëson kërkesën me dokumentacionin e nevojshëm, kërkesa refuzohet. Nëse kërkesa dhe dokumentacioni plotësohen në afatin nga paragrafi (4) i këtij neni, me të dhënat dhe dokumentacionin e nevojshëm, Ministria vepron në pajtim me paragrafin (3) të këtij neni.

Formimi i komisionit për vlerësim

Neni 25

(1) Për çdo vlerësim të aftësisë së kufizuar, bazuar në kriteret e futura më parë, Sistemi Informativ i Vlerësimit të Personave me Aftësi të Kufizuar nga neni 36 i këtij ligji, formon automatikisht një komision vlerësues të përbërë nga tre deri në pesë persona nga Regjistri i personave profesionalë që kryejnë vlerësime.

(2) Kriteret bazë për formimin e komisionit vlerësues janë: diagnoza mjekësore parësore dhe diagnoza të tjera mjekësore të kërkuesit për vlerësim, mosha e tij, vendbanimi, respektivisht vendbanimi dhe lëvizshmëria, si dhe profili profesional dhe dispozicioni i personit profesional që kryen vlerësim.

Parandalimi i konfliktit të interesit

Neni 26

(1) Përpara fillimit të vlerësimit të aftësisë së kufizuar, çdo anëtar i komisionit të vlerësimit nënshkruan një deklaratë se nuk ka konflikt interesi.

(2) Dispozitat e Ligjit të Parandalimit të Korrupsionit dhe të Konfliktit të Interesit, zbatohen për të përcaktuar ekzistimin e konfliktit të interesit ndërmjet anëtarëve të komisionit vër vlerësim.

(3) Anëtari i komisionit vlerësues, tek i cili para fillimit të vlerësimit është konstatuar se ka konflikt interesi, zëvendësohet nga një person tjetër nga regjistri i personave profesionalë që kryejnë vlerësime të përzgjedhura automatikisht nëpërmjet Sistemit Informativ të Vlerësimit të Personave me Aftësi të Kufizuar nga neni 36 i këtij ligji.

Metodologjia Kombëtare e Vlerësimit të Aftësisë së Kufizuar

Neni 27

(1) Komisioni i vlerësimit e kryen vlerësimin sipas Metodologjisë nacionale të vlerësimit të aftësisë së kufizuar.

(2) Metodologjia kombëtare e vlerësimit të aftësisë së kufizuar bazohet në standardet ndërkombëtare dhe praktikat më të mira dhe merr parasysh nivelet dhe shkallët e ndryshme të aftësisë së kufizuar dhe moshën e personave në të cilët përcaktohet aftësia e kufizuar.

(3) Pjesë përbërëse e Metodologjisë nacionale të vlerësimit të aftësisë së kufizuar është formulari i konstatimit dhe mendimit nga vlerësimi i kryer i aftësisë së kufizuar.

(4) Metodologjinë nacionale e vlerësimit të aftësisë së kufizuar e miraton ministri.

Lëshimi i konstatimit dhe mendimit

Neni 28

(1) Komisioni i vlerësimit kryen një vlerësim unik mjeko-funksional të aftësisë së kufizuar, ku si pikënisje merret diagnoza mjekësore parësore dhe diagnoza të tjera mjekësore (MKB-10), si dhe i gjithë dokumentacioni mjekësor, i punës dhe dokumentacioni tjetër përkatës për përcaktimin e një personi me aftësi të kufizuar.

(2) Komisioni vlerësues e bën vlerësimin në prani të personit me aftësi të kufizuara, përveç kur kërkues për vlerësimin e aftësisë së kufizuar është Fondi i Sigurimit Pensional dhe Invalidor i Maqedonisë së Veriut, në pajtim me nenin 23, paragrafi (4) të këtij ligji.

(3) Pas vlerësimit të aftësisë së kufizuar, komisioni i vlerësimit nxjerr konstatim dhe mendim mbi:

1. mosekzistimin e aftësisë së kufizuar,
2. aftësia e kufizuar, ose
3. rreziku i aftësisë së kufizuar.

(4) Konstatimi dhe mendimi nga vlerësimi i kryer i aftësisë së kufizuar i jepet kërkuesit të vlerësimit brenda 10 ditëve nga dita e vlerësimit të kryer.

(5) Nëse një vlerësim i caktuar i kryer i aftësisë së kufizuar zgjidhet të jetë objekt i revizionit, afati për nxjerrjen e konstatimit dhe mendimit nga paragrafi (4) i këtij neni fillon të vijojë nga dita kur komisioni i kontrollit ka nxjerrë konkluzionin nga neni 31 i këtij ligji.

(6) Çdo konstatim dhe mendim nga vlerësimi i kryer i aftësisë së kufizuar nënshkruhet nga të gjithë anëtarët e komisionit vlerësues.

(7) Punën administrative për nevojat e komisionit vlerësues e kryen zyrtari administrativ i punësuar në ministri, i cili përgatit raportin statistikor ditor dhe mujor për vlerësimet e kryera të aftësisë së kufizuar.

Kryerja e vlerësimit të dytë

Neni 29

(1) Nëse me konstatimin dhe mendimin e vlerësimit, nuk është përcaktuar aftësia kufizuar sipas nenit 28 të këtij ligji ose kërkesa për vlerësimin e parë të aftësisë së kufizuar refuzohet për shkak të papërshtatshmërisë në pajtim me nenin 24, paragrafi (5) të këtij ligji, kërkuesi ka të drejtë të paraqesë kërkesë për vlerësim të dytë brenda 30 ditëve nga dita e marrjes së konstatimit dhe mendimit nga vlerësimi i parë, respektivisht nga marrja e njoftimit për refuzimin e kërkesës për vlerësimin e parë.

(2) Kërkesa për një vlerësim të dytë të aftësisë së kufizuar parashtrohet në ministri.

(3) Vlerësimin e dytë të aftësisë së kufizuar e kryen një komision për vlerësimin e dytë, i cili vendoset automatikisht nga Sistemi Informativ për Vlerësimin e Personave me Aftësi të kufizuar nga neni 36 i këtij ligji, dhe në anëtarët e të cilit nuk mund të përfshihen persona profesionalë që bëjnë vlerësime të cilët kanë qenë pjesë e komisionit që ka kryer vlerësimin e parë.

(4) Në lidhje me parashtrimin e kërkesës për vlerësim të dytë të aftësisë së kufizuar, participimin më kryerjen e vlerësimit, verifikimit të kërkesës dhe dokumentacionit, formimi i komisionit për vlerësimin e dytë dhe kryerja e

vlerësimit dhe nxjerrja e konstatimit dhe mendimit në mënyrë përkatëse aplikohen dispozitat e neneve 23, 24, 25, 26, 27 dhe 28 të këtij ligji.

Konstatimi dhe mendimi përfundimtar

Neni 30

(1) Konstatimi dhe mendimi i komisionit të dytë vlerësues është përfundimtar.

(2) Konstatimi dhe mendimi nga vlerësimi i parë i aftësisë së kufizuar do të konsiderohet përfundimtar nëse brenda 30 ditëve nga dita e marrjes së konstatimit dhe mendimit kërkuesi nuk paraqet kërkesë për vlerësim të dytë.

(3) Kërkesë e re për vlerësimin e aftësisë së kufizuar mund të parashtrohet pas kalimit të një viti nga data e nxjerrjes së konstatimit dhe mendimit përfundimtar.

(4) Me përjashtim nga paragrafi (3) i këtij neni, kërkesë e re mund të parashtrohet edhe para skadimit të këtij afati, nëse kërkesës dorëzohet dokumentacion i ri mjekësor për ndryshimin e ndodhur, përkatësisht përkeqësimin e gjendjes shëndetësore.

(5) Konstatimi dhe mendimi përfundimtar mund të jetë me:

1. vlefshmëri të pakufizuar kohore në rast se konstatohet paaftësi e përhershme dhe

2. vlefshmëria e kufizuar kohore deri në datën për një vlerësim kontrolli të aftësisë së kufizuar, që komisioni i vlerësimit do të përcaktojë në konstatimin dhe mendimin sipas Metodologjisë nacionale të vlerësimit të aftësisë së kufizuar.

(6) Personi me aftësi të kufizuar, të cilit i jepet një konstatim dhe mendim përfundimtar, mund t'i shfrytëzojë të drejtat dhe shërbimet nga dita e parashtrimit të kërkesës për realizimin e tyre tek organi kompetent, respektivisht nga dita e miratimin e aktit përkatës të organit kompetent, sipas ligjit.

Revizioni i vlerësimeve

Neni 31

(1) Kontrolli i vlerësimit të aftësisë së kufizuar të kryer bëhet me qëllim përcaktimin e një kontrolli të kryer në mënyrë korrekte të kërkesës dhe dokumentacionit të paraqitur për përcaktimin e aftësisë së kufizuar dhe metodologjisë së aplikuar nga komisioni për vlerësimin e parë.

(2) Revizion të vlerësimit të aftësisë së kufizuar të kryer kryhet nga Komisioni për revizion i përbërë nga tre personave profesionalë që kryejnë vlerësimin dhe/ose trajnues që nuk kanë marrë pjesë në vlerësimin që është objekt i revizionit.

(3) Komisioni i revizionit kryen kontrolle të paktën katër herë në vit.

(4) Komisioni i revizionit kryen fillimisht një kontroll formal-ligjor të subjektit në drejtim të kontrollit të kryer drejt të kërkesës dhe dokumentacionit të paraqitur dhe caktimit të takimeve për vlerësimin e aftësisë së kufizuar.

(5) Pas verifikimit të kryer në përputhje me paragrafin (4) të këtij neni, komisioni i revizionit kalon në verifikimin profesional të vlerësimit të aftësisë së kufizuar të kryer nga komisioni i parë i vlerësimit.

(6) Komisioni i revizionit mund të bëjë edhe vlerësimin e kërkuesit, nëse është e nevojshme.

(7) Komiteti i revizionit brenda 10 ditëve nga dita e marrjes së konstatimit dhe mendimit të përgatitur dhe të palëshuar të komisionit të parë vlerësues:

1. miraton konkluzion që konfirmon konstatimin dhe mendimin e përgatitur dhe të pa Lëshuar të komisionit të vlerësimit të parë, ose

2. sjell konstatim dhe mendim për aftësinë e kufizuar.

Rregullore për përgatitjen dhe kryerjen e vlerësimt të aftësisë së kufizuar

Neni 32

Punët përgatitore për kryerjen e vlerësimit të aftësisë së kufizuar, metodën dhe kriteret më të afërta për formimin e komisionit të vlerësimit, mënyrën e përcaktimit të afateve dhe kriteret për përcaktimin e vendit të kryerjes së vlerësimit të aftësisë së kufizuar, kohëzgjatja e vlerësimit të aftësisë së kufizuar, mënyrën e nxjerrjes së konstatimit dhe mendimit, formën, përmbajtjen dhe mënyrën e mbajtjes së raportit për vlerësimet e kryera të aftësisë së kufizuar, numrin dhe mënyrën e përzgjedhjes së vlerësimeve të kryera të aftësisë së kufizuar që i nënshtrohen revizionit, si dhe mënyrën e kryerjes së revizionit, i miraton ministri.

PJESA E PESTË
TARIFA PËR KOMPENSIMET, SHPENZIMET DHE PARTICIPIMIN

Neni 33

Ministri me tarifë e përcakton shumën e:

1. shpenzimeve për ndjekjen e trajnimit të trajnuesve,

2. shpenzimeve dhënies së provimit profesional për personin profesional që kryen vlerësim,

3. shpenzimeve për ndjekjen e trajnimit për zhvillim profesional,

4. kompensimit për anëtarët e komisionit të provimit për provimin e realizuar profesional,

5. kompensim për personat profesionalë që kryejnë vlerësimin për verifikimin profesional të kompletimit dhe vlefshmërisë së kërkesës dhe dokumentacionit të dorëzuar për vlerësimin e kryer të aftësisë së kufizuar,

6. kompensimit për trajnuesit për trajnimin e kryer, dhe

7. participimit për kryerjen e vlerësimit të aftësisë së kufizuar.

PJESA E GJASHTË
REGJISTRI I PERSONAVE ME AFTËSI TË KUFIZUAR

Krijimi dhe përmbajtja e Regjistrit të Personave me Aftësi të Kufizuar

Neni 34

(1) Nëse nga konstatimi dhe mendimi konstatohet aftësia e kufizuar, të dhënat për personin tek i cili është konstatuar aftësia e kufizuar dhe për aftësinë e kufizuar shënohen në Regjistrin e personave me aftësi të kufizuar që e udhëheq ministria.

(2) Regjistri i personave me aftësi të kufizuar përbëhet nga një pjesë e përgjithshme dhe një pjesë e veçantë.

(3) Në pjesën e përgjithshme të Regjistrit të personave me aftësi të kufizuar, shënohen:

1. të dhënat themelore të përgjithshme për personin:

1.1. emri dhe mbiemri,

1.2. emri dhe mbiemri i përfaqësuesit ligjor për të miturit dhe për personat që nuk kanë ose u është hequr aftësia afariste,

1.3. gjinia,

1.4. numri i vetëm i amzës i qytetarit (NVAQ) ose një numër tjetër të vetëm identifikimi,

1.5. numër i vetëm i sigurimit social nga Regjistri i sigurimi i detyrueshëm social,

1.6. numri i vetëm shëndetësor i të siguruarit (NVShS),

1.7. data e lindjes,

1.8. vendi dhe shteti i lindjes,

1.9. adresa e vendbanimit,

1.10. komuna e vendbanimit,

1.11. adresa e vendqëndrimit,

1.12. komuna e vendqëndrimit,
1.13. shtetësia, dhe
1.14. të dhënat e kontaktit (telefoni dhe adresa e emailit);
2. të dhëna të përgjithshme shtesë për personin:
2.1. shkalla e arsimit,
2.2. niveli i arsimimit të përfaqësuesit ligjor nëse personi me aftësi të kufizuar është i mitur ose nuk ka, respektivisht i është hequr aftësia afariste,
2.3. gjendja civile,
2.4. statusi aktual (i punësuar, i papunë, fëmijë në proces arsimor ose pensionist),
2.5. marrëdhëniet e punës dhe
2.6. numri i vartësve;
3. të dhënat për fitimin e statusit "joaktiv" të personit të regjistruar:
3.1. data e marrjes së statusit "joaktiv",
3.2. arsyeja e marrjes së statusit "joaktiv" dhe
3.3. data e ndodhjes së vdekjes.
(4) Në pjesën e veçantë të Regjistrit të personave me aftësi të kufizuar shënohen:
1. të dhënat bazë për aftësinë e kufizuar:
1.1. shkaqet që kanë sjellë në paaftësi,
1.2. diagnoza mjekësore sipas klasifikimit MKB 10, përkatësisht diagnoza kryesore - parësore, diagnoza të tjera të komorbiditetit (diagnoza dytësore, terciare), duke specifikuar një kod dhe përshkrim të secilës diagnozë, dhe
1.3. të dhëna të tjera relevante për gjendjen shëndetësore të personit;
2. të dhëna për mbështetjen, ndihmën, të drejtat dhe shërbimet e përdorura më parë:
2.1. mbështetje dhe ndihmë e shfrytëzuar në bazë të ndërhyrjeve mjekësore dhe
2.2. të drejtat dhe shërbimet sociale të shfrytëzuara (të drejtat nga mbrojtja dhe arsimimi i fëmijëve, të drejtat nga mbrojtja sociale, të drejtat nga sigurimi pensional dhe invalidor, të drejtat e luftëtarëve dhe invalidëve luftës dhe shërbimet sociale).
3. të dhëna administrative për konstatimin dhe mendimin nxjerrë:
3.1. numri regjistrues,
3.2. data e lëshimit dhe
3.3. anëtarët e komisionit.
4. Konstatimet nga vlerësimi i kryer për personi me aftësi të kufizuara:
4.1. konstatime në lidhje me strukturën e trupit (vlerësimi sipas shkallës së Baremit),
4.2. konstatimet në lidhje me funksionet trupore dhe
4.3. konstatime në lidhje me vlerësimin e pjesëmarrjes dhe aktivitetit sipas Planit të Vlerësimit të Aftësisë së Kufizuar të Organizatës Botërore të Shëndetësisë (World Health Organization Disability Assessment Schedule - WHO DAS) dhe kufizimet në pjesëmarrje;
5. mendim nga vlerësimi i kryer i personit me aftësi të kufizuara:
5.1. statusi i aftësisë së kufizuar (personi me aftësi të kufizuar ose personi në rrezik të aftësisë së kufizuar),
5.2. kohëzgjatja e paaftësisë (e përhershme ose e kufizuar në një periudhë - deri në datën),
5.3. lloji i paaftësisë që përcaktohet në varësi të diagnozave parësore dhe komorbiditetit sipas MKB 10 dhe
5.4. aftësia e mbetur e punës (aftësia për punë ose paaftësia për punë - e përhershme ose e përkohshme, e përgjithshme ose e pjesshme, profesionale);
6. të drejta dhe shërbime sociale të përcaktuara dhe realizuara:
6.1. lista e të drejtave dhe shërbimeve të përcaktuara dhe të realizuara në fushën e mbrojtjes dhe arsimimit të fëmijëve, mbrojtjes sociale, sigurimit pensional dhe invalidor, të drejtave nga marrëdhënia e punës dhe punësimi i personave me aftësi të kufizuar dhe shërbime sociale luftarake, ushtarake, civile dhe invalidore),
6.2. të dhënat për personin që trashëgon të drejtën, gjegjësisht personin që është bartës i së drejtës:
- emri dhe mbiemri i personit,
- gjinia,
numri i vetëm i amzës i qytetarit (NVAQ) ose numër tjetër i vetëm identifikimi,
- numri i vetëm i sigurimit social nga Regjistri i sigurimit të detyrueshëm social,
- data e lindjes,
- vendi dhe shteti i lindjes,
- adresa vendbanimit,
- komuna e vendbanimit,
- adresa e vendqëndrimit,
- komuna e qëndrimit,
- shtetësia dhe
- të dhënat e kontaktit (telefoni dhe adresa e postës elektronike).
6.3. të dhëna për statusin e të drejtave dhe shërbimeve të personit me aftësi të kufizuar(të vlefshme ose të përfunduara për një arsye të caktuar).

Mënyra e udhëheqjes së Regjistrit të personave me aftësi të kufizuar

Neni 35

(1) Regjistri i personave me aftësi të kufizuar udhëhiqet në formë elektronike.
(2) Krahas Regjistrit të personave me aftësi të kufizuar, krijohet dhe mbahet dosja e personit me aftësi të kufizuara, e cila përmban:
1. përmbledhje dokumentesh (vendime, aktvendime) si dëshmi e mbështetjes, ndihmës, të drejtave dhe shërbimeve të përdorura më parë nga personi me aftësi të kufizuara,
2. konstatimet dhe mendimet në formë elektronike – origjinale ose të skanuara dhe
3. përmbledhje dokumentesh (vendime, aktvendime) si dëshmi e përdorimit aktiv të të drejtave dhe shërbimeve nga personi me aftësi të kufizuar ose personi që trashëgon të drejtën, respektivisht personi që është bartësi i së drejtës.
(3) Ministria përditëson Regjistrin e Personave me Aftësi të kufizuar nëse ndryshon një e dhënë e futur paraprakisht në lidhje me personin me aftësi të kufizuar, aftësinë e kufizuar të tij ose statusin e të drejtave të krijuara ose të ushtruar.
(4) Një person me aftësi të kufizuar merr statusin e "joaktiv" në Regjistrin e personave me aftësi të kufizuar nëse aftësia e kufizuar nuk është përcaktuar nga një konstatim dhe mendim të ri në personin e regjistruar më parë në Regjistër të personave me aftësi të kufizuar ose shkaktimi i vdekjes të personit që ka qenë i regjistruar në Regjistër të personave me aftësi të kufizuar.
(5) Me çdo ndryshim regjistrimi në Regjistrin e Personave me Aftësi të Kufizuara, njoftohet personi me aftësi të kufizuar të cilit i referohet ndryshimi ose përfaqësuesi i tij ligjor.
(6) Të dhënat e futura në Regjistrin e personave me aftësi të kufizuar ruhen përgjithmonë.
(7) Në bazë të të dhënave nga Regjistri të personave me aftësi të kufizuar, ministria, me kërkesë të personit me aftësi të kufizuar ose institucionit në të cilin personi me aftësi të kufizuar ushtron një të drejtë ose shërbim, lëshon një vërtetim për gjendjen aktuale.
(8) Ministria i publikon të dhënat nga Regjistri i Personave me Aftësi të kufizuar vetëm si të dhëna statistikore të përmbledhura në ueb faqen e saj.
(9) Organet dhe institucionet që udhëheqin të dhënat që janë futur ose janë të rëndësishme për udhëheqjen e Regjistrit të personave me aftësi të kufizuar janë të detyruar t'i dorëzojnë të dhënat në ministri.

(10) Qasja dhe shkëmbimi i të dhënave me dhe nga Regjistri i personave me aftësi të kufizuar mund të sigurohet nga një institucion në të cilin një person me aftësi të kufizuar ushtron një të drejtë ose shërbim. Për qasjen dhe shkëmbimin e të dhënave nuk paguhet kompensim.

(11) Forma, përmbajtja më e përafërt dhe mënyra e udhëheqjes së Regjistrit të personave me aftësi të kufizuar, forma, përmbajtja dhe mënyra e lëshimit të vërtetimit për gjendjen aktuale, si dhe qasja dhe shkëmbimi i të dhënave me dhe nga Regjistri i personave me aftësi të kufizuar përcaktohen nga ministri.

PJESA E SHTATË
SISTEMI I INFORMACIONIT PËR VLERËSIMIN E PERSONAVE ME AFTËSI TË KUFIZUAR

Neni 36

(1) Ministria krijon, menaxhon dhe mirëmban Sistem informacioni për vlerësimin e personave me aftësi të kufizuar.

(2) Nëpërmjet Sistemit të informacionit për vlerësimin e personave me aftësi të kufizuar, ndër të tjera:

1. zbatohen veprime gjatë përgatitjes dhe zbatimit të trajnimeve për trajnues dhe persona profesionalë që kryejnë vlerësim,
2. zbatohen veprime për përcaktimin e aftësisë së kufizuar,
3. udhëhiqet Regjistri i personave me aftësi të kufizuara,
4. udhëhiqet Regjistri i personave profesionalë që kryejnë vlerësim, dhe
5. mbahet evidenca e trajnuesve.

(3) Të dhënat nga Sistemi i informacionit për vlerësimin e personave me aftësi të kufizuar shkëmbehen me organe dhe institucione të tjera të përfshira në procedurat për ushtrimin e të drejtave dhe shërbimeve të personave me aftësi të kufizuara.

(4) Të dhënat personale të futura në Sistemin Informativ për Vlerësimin e Personave me Aftësi të kufizuar mund të përpunohen në përputhje me objektivat e përcaktuara nga ky ligj dhe rregulloret nga fusha për mbrojtjen e të dhënave personale.

(5) Karakteristikat teknike bazë, mënyra e administrimit, si dhe qasja dhe përdorimi i të dhënave nga Sistemi i Informacionit për Vlerësimin e Personave me Aftësi të kufizuar përcaktohen nga ministri në përputhje me Ministrinë e Shoqërisë Informatike dhe të Administratë.

PJESA E TETË
MBIKËQYRJA

Autoritetet kompetente për mbikëqyrje

Neni 37

(1) Mbikëqyrjen mbi zbatimin e dispozitave të këtij ligji e kryen ministria.

(2) Agjencia e Mbrojtjes se te Dhenave Personale mbikëqyr përpunimin e të dhënave personale dhe mbrojtjen e tyre, në përputhje me ligjin.

(3) Mbikëqyrjen inspektuese mbi punët administrative të rregulluara me këtë ligj e kryen inspektorati përgjegjës për punët e inspektimit administrativ dhe njësia organizative në kuadër të ministrisë përgjegjëse për kryerjen e mbikëqyrjes inspektuese në fushën e mbrojtjes sociale dhe mbrojtjes së fëmijëve.

(4) Gjatë kryerjes së mbikëqyrjes inspektuese zbatohen dispozitat e këtij ligji, Ligjit të Mbikëqyrjes Inspektuese, Ligjit të Procedurës së Përgjithshme Administrative dhe Ligjit të Inspektimit Administrativ.

Kompetencat dhe aktet e inspektorëve

Neni 38

(1) Me rastin e kryerjes së mbikëqyrjes inspektuese nga neni 37, paragrafi (3) të këtij ligji, inspektori me vendim shqipton masa inspektuese për heqjen e parregullsive dhe mangësive të konstatuara në pajtim me Ligjin e Mbikëqyrjes Inspektuese.

(2) Nëse gjatë kryerjes së inspektimit, inspektori konstaton mangësi, mund të paralajmërojë me aktvendim dhe të caktojë një afat në të cilin subjekti i inspektimit është i detyruar t'i largojë parregullsitë dhe mangësitë e përcaktuara në procesverbal.

(3) Kundër aktvendimit të inspektorit nga paragrafët (1) dhe (2) të këtij neni, mund të parashtrohet ankesë në organin kompetent vendimmarrës në shkallë të dytë, në afat prej 15 ditësh nga dita e pranimit të vendimit.

(4) Ankesa e bërë kundër vendimit të inspektorit nuk e prolongon ekzekutimin e aktvendimit.

(5) Inspektorët mbajnë evidencë për paralajmërimet nga paragrafi (2) i këtij neni.

(6) Formën, përmbajtjen dhe mënyrën e mbajtjes së evidencës nga paragrafi (5) i këtij neni i përcakton ministri.

Parregullsitë dhe mangësitë

Neni 39

Për menjanimin e parregullsive dhe mangësive të konstatuara në vijim mund të shqiptohen masa inspektuese në pajtim me nenin 38 të këtij ligji:

1. kërkuesi vihet në pozitë të pabarabartë (neni 4, paragrafi (1), pika 1);
2. nuk sigurohet mbrojtja e privatësisë së kërkuesit (neni 4, paragrafi (1), pika 3);
3. nuk respektohet integriteti dhe të drejtat e kërkuesit (neni 4, paragrafi (1), pika 4);
4. është lëshuar licenca për personin profesional që kryen vlerësim një personi që nuk i plotëson kushtet e nenit 10 të këtij ligji;
5. plani vjetor për trajnime dhe provime profesionale nuk është miratuar brenda afatit ose nuk është shpallur publikisht (neni 11, paragrafi (1));
6. nuk është shpallur thirrje publike për licencimin e personave profesionale që kryejnë vlerësim të paktën një herë në dy vjet, përkatësisht për certifikimin e trajnuesve të paktën një herë në tre vjet (neni 12, paragrafët (2) dhe (3));
7. fletëparaqitja dhe dokumentacioni i plotë nuk regjistrohen në listën e kandidatëve për persona profesionalë të licencuar që kryejnë vlerësim, përkatësisht trajnues të certifikuar (neni 14, paragrafi (1));
8. kandidatët nga lista nuk janë njoftuar për datën e mbajtjes së trajnimit (neni 14 paragrafi (5));
9. personit i cili nuk i plotëson kushtet e nenit 16 të këtij ligji i është lëshuar certifikata e trajnuesit;
10. provimi profesional nuk organizohet së paku dy herë në vit (neni 17, paragrafi (5));
11. evidenca për rrjedhën e dhënies së provimit profesional nuk mbahet ose nuk mbahet në mënyrë të përhershme (neni 17, paragrafi (7));
12. nuk është lëshuar licencë për personin profesional që bën vlerësim, përkatësisht certifikatën për trajnues në afatin e caktuar (neni 18, paragrafët (1) dhe (2));
13. personit profesional i cili kryen vlerësim, përkatësisht certifikatë për trajnues, i është vazhduar vlefshmëria e licencës, në kundërshtim me nenin 18 paragrafët (7) dhe (8) të këtij ligji;
14. personit profesional i cili kryen vlerësim, përkatësisht certifikatën e trajnuesit, nuk i është hequr nëse ekziston baza nga neni 19, paragrafi (2) të këtij ligji;
15. nuk janë publikuar të dhëna publike nga Regjistri i personave profesionalë që kryejnë vlerësim (neni 20, paragrafi (3));

16. nuk janë publikuar të dhëna publike nga evidenca e trajnuesve (neni 21, paragrafi (3));

17. nuk është kontrolluar kompletimi dhe vlefshmëria e kërkesës dhe dokumentacionit ose kërkuesi nuk është njoftuar për afatin e kryerjes së vlerësimit të aftësisë së kufizuar (neni 24, paragrafët (1) dhe (3));

18. në komisionin vlerësues emërohet personi i cili nuk është i regjistruar në regjistrin e personave profesionalë që bëjnë vlerësim (neni 25, paragrafi (1));

19. nuk është zëvendësuar anëtari i komisionit vlerësues për të cilin është konstatuar konflikt interesi (neni 26, paragrafi (3));

20. konstatimi dhe mendimi nga vlerësimi i kryer nuk i është dhënë parashtruesit në afatin e caktuar (neni 28 paragrafi (4));

21. nuk është përgatitur raport për vlerësimet e kryera të aftësisë së kufizuar (neni 28, paragrafi (7));

22. përbërja e komisionit për vlerësimin e dytë nuk është në pajtim me nenin 29, paragrafi (3) të këtij ligji;

23. kërkuesi të cilit i është konstatuar paaftësia me konstatim dhe mendim, nuk është regjistruar në Regjistrin e personave me aftësi të kufizuar ose të dhënat në regjistër, nuk janë përditësuar (neni 34, paragrafi (1) dhe neni 35, paragrafi (3));

24. personi nuk është njoftuar për ndryshimin e Regjistrimit të personave me aftësi të kufizuar (neni 35, paragrafi (5)), dhe

25. nuk është lëshuar vërtetimi i gjendjes aktuale (neni 35, paragrafi (7)).

PJESA E NËNTË
DISPOZITAT KALIMTARE DHE PËRFUNDIMTARE

Neni 40

Me ditën e fillimit të zbatimit të këtij ligji:

1. Shfuqizohet Shërbimi për vlerësim funksional në Entin Publik Shëndetësor – Shtëpia e Shëndetit Shkup dhe detyrat nga kompetenca e tij, kalojnë në kompetencë të ministrisë.

2. Pasuria, pajisjet, mjetet, arkivi dhe dokumentacioni tjetër i Shërbimit të vlerësimit funksional në Entin Publik Shëndetësor – Shtëpia e Shëndetit Shkup, në lidhje me kompetencën, i kalojnë institucionit publik Instituti për rehabilitimin e fëmijëve dhe të rinjve - Shkup dhe

3. Personat profesional të cilët janë të punësuar në Shërbimin e vlerësimit funksional në Institucionin Shëndetësor Publik – Shtëpia e Shëndetit, Shkup dhe të kryejnë vlerësimin funksional janë ndërmarrë nga Institucioni Publik Instituti i Rehabilitimit të Fëmijëve dhe të Rinjve - Shkup.

Neni 41

Me ditën e fillimit të zbatimit të këtij ligji, punëtorët e Fondit të Sigurimit Pensional dhe Invalidor të Maqedonisë së Veriut, të cilët bëjnë vlerësimin e aftësisë për punë, i merr ministria.

Neni 42

Procedurat për përcaktimin e aftësisë së kufizuar të filluara deri në ditën e fillimit të zbatimit të këtij ligji, do të vazhdojnë do të përfundohen sipas dispozitave të ligjeve sipas të cilave ka filluar procedura për përcaktimin e aftësisë së kufizuar.

Neni 43

(1) Ligjet në të cilat përcaktohen të drejtat dhe shërbimet, të cilat realizohen në bazë të paaftësisë së përcaktuar, do të jenë në përputhje me dispozitat e këtij ligji, brenda një viti nga data e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

(2) Dispozitat e ligjeve në të cilat përcaktohen të drejtat dhe shërbimet, të cilat realizohen në bazë të paaftësisë së përcaktuar, do të vazhdojnë të zbatohen deri në harmonizimin e tyre me dispozitat e këtij ligji.

Neni 44

(1) Aktet nënligjore të parashikuara nga ky ligj do të miratohen brenda një viti nga data e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

(2) Aktet për organizimin e brendshëm dhe sistematizimin e vendeve të punës të Ministrisë do të jenë në përputhje me dispozitat e këtij ligji brenda gjashtë muajve nga data e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Neni 45

Brenda 60 ditëve nga data e miratimit të Metodologjisë nacionale për vlerësimin e aftësisë së kufizuar, ministri emëron trajnues nga radhët e profesorëve dhe ekspertë të shquar vendas dhe të huaj në fushën e mjekësisë dhe profesioneve të tjera të përcaktuara në nenin 10, paragrafi (2), pika 3 të këtij ligji, të cilët kanë njohuri për Metodologjinë nacionale të vlerësimit të aftësisë së kufizuar, për kryerjen e trajnimit të parë të certifikimit të trajnuesve.

Neni 46

(1) Ligji për bazën nacionale të të dhënave për persona me aftësi të kufizuar("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" nr. 143/15), pushon të vlejë me ditën e fillimit të zbatimit të këtij ligji.

(2) Drejtoria e Shëndetësisë Elektronike do t'ia transferojë ministrisë të dhënat përkatëse nga baza e të dhënave kombëtare për personat me aftësi të kufizuar të krijuar, menaxhuar dhe përditësuar në përputhje me Ligjin e Bazës Nacionale të të Dhënave për Personat nga data e hyrjes në fuqi të këtij ligji jo më vonë se 30 ditë nga fillimi i zbatimit të këtij ligji.

(3) Me krijimin e Regjistrit të personave me aftësi të kufizuara, Administrata elektronike e shëndetësisë, pushon së mbajturi bazën kombëtare të të dhënave për personat me aftësi të kufizuara.

Neni 47

Ky ligj hyn në fuqi ditën e tetë nga dita e publikimit në Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë së Veriut dhe do të fillojë të zbatohet tetëmbëdhjetë muaj nga dita e hyrjes në fuqi, me përjashtim të dispozitave të PJESËS SË TRETË, të cilat do të fillojnë të zbatohen dymbëdhjetë muaj nga dita e hyrjes në fuqi.

3651.

Врз основа на членот 75, ставови 1 и 2 од Уставот на Република Северна Македонија, претседателот на Република Северна Македонија и претседателот на Собранието на Република Северна Македонија, издаваат

У К А З
ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА РЕГИСТАР НА ЗАДОЛЖИТЕЛНО СОЦИЈАЛНО ОСИГУРУВАЊЕ

Се прогласува Законот за регистар на задолжително социјално осигурување,

што Собранието на Република Северна Македонија го донесе на седницата одржана на 3 октомври 2023 година.

Бр. 08-4886/1
3 октомври 2023 година
Скопје

Претседател на Република
Северна Македонија,
Стево Пендаровски, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Северна Македонија,
м-р **Talat Xhaferi,** с.р.